

З Новим роком!

Фото: Юлія ШКОЛИ

РАДІСТЬ ЖИТТЯ МИКОЛИ ПИМОНЕНКА

С. 5

Пимоненків живопис органічно ввійшов у фольклор, і на основі його полотен невідомими художниками-аматорами було створено безліч «народних картин»! Вони прикрашали хати іще наших бабусь.

УКРАЇНСЬКІ КОЛЯДКИ ТА КИТАЙСЬКІ ПІСНІ

С. 7

Минулої суботи в Національному музеї літератури в Києві презентували спільний Міжнародний проект дитячої творчості: «Українські Різдвяні колядки та китайські Новорічні пісні».

СПОГАДИ КИЇВСЬКОЇ ЯЛИНКИ

С. 8

Мрії про новорічні ялинки минулих часів, та ще й відтворені самими киянами для киян. Хіба може таке матеріалізуватися? Цілком, адже напередодні найчарівніших зимових свят усе можливо!

ЮРІЙ БОГУЦЬКИЙ: «В УКРАЇНІ ТРИВАЮТЬ УРОЧИСТІ ЗАХОДИ У РАМКАХ СВЯТКУВАННЯ НОВОГО РОКУ ТА РІЗДВА ХРИСТОВОГО»

У рамках святкування країною Нового 2013 року та Різдва Христового у Києві, Севастополі та всіх регіонах України передбачено проведення низки культурно-мистецьких заходів. Про це 26 грудня під час брифінгу на тему «Культурно-мистецькі заходи в рамках святкування Нового року та Різдва Христового», який відбувся у Будинку уряду, заявив перший заступник міністра культури України Юрій Богуцький.

Новорічно-різдвяні свята традиційно привертають увагу органів державної влади, які підтримують численні заклади культури областей в підготовці тематичних заходів. Масовими й завжди очікуваними є різноманітні ранки та новорічні програми від театральних, концертних і клубних закладів, тематичні музейні та бібліотечні виставки, майстер-класи, конкурси дитячої творчості, вечорниці, вертепи, святкові дискотеки тощо, які проходять в усіх обласних та районних містах країни.

Як зазначив перший заступник міністра культури України Юрій Богуцький, у святкових культурно-мистецьких дійствах по всій Україні, з яких понад 600 тисяч планується провести в закладах системи Міністерства культури, візьмуть участь близько 70 тисяч професійних артистів та майже мільйон артистів-аматорів. «За попередніми підрахунками святкові заходи, які розпочались з 19 грудня, відвідають майже 15 мільйонів глядачів», – повідомив Юрій Богуцький.

Так у Києві за підтримки Міністерства культури України в період початку різдвяних та новорічних свят, у Палаці дітей та юнацтва відбулись вечори вокальної хорової пісні «Від Миколая до Різдва». У цей же період у концертній залі відбулись новорічно-різдвяні вистави «Казки новорічного літа» для дітей старшого дошкільного віку, молодших та середніх класів шкіл-інтернатів, дітей із малозабезпечених сімей.

Крім того, до 31 грудня у Будинку кіно відбудуться новорічні

вистави для дітей-сиріт, дітей із багатодітних родин, вихованців шкіл-інтернатів, обдарованих дітей з різних куточків України.

У Національній опері України 28 та 29 грудня відбудуться новорічно-різдвяні гала-концерти майстрів оперної та балетної сцени за участю хору та симфонічного оркестру Національної опери України, а також провідних народних та заслужених артистів країни.

«Міністерство культури України не залишило поза увагою громадян, в тому числі дітей, які проживають не в Україні – з 2006 року ми проводимо акцію «До вас їде український Миколай». Її метою є ознайомлення українських громад зарубіжжя із традиційною українською обрядовістю зимового календарного циклу, а також згуртування українців зарубіжжя. Цьогорічна акція відбулась у Португалії та Іспанії», – повідомив Юрій Богуцький.

До новорічних та різдвяних свят підготувались і регіони України. У всіх містах на центральних площах урочисто

відкриті міські ялинки та тривають культурно-мистецькі заходи для дітей. Упродовж зимових канікул діти відвідуватимуть головну ялинку обласних центрів, де за графіком проводитимуться ігрові та розважальні програми.

Обласними театральновидовищними підприємствами, музеями, бібліотеками розроблені спеціальні програми показів новорічних театралізованих вистав і концертних програм. Під час свят особлива увага приділятиметься дітям-сиротам, тим, що постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи, дітям військовослужбовців та працівників правоохоронних органів, які загинули під час виконання службових обов'язків, дітям загиблих шахтарів, із малозабезпечених і багатодітних сімей та дітям із обмеженими можливостями.

Зокрема, мистецькі колективи Донецької області представлять благодійні новорічні та різдвяні концерти для шпиталів інвалідів Великої Вітчизняної війни, шкіл-інтернатів, дитячих будинків тощо. Також чимало

яскравих, масштабних публічних заходів пройде в державних історико-культурних заповідниках. Так, історичний музей Корсунь-Шевченківського державного історико-культурного заповідника (Черкаська обл.) презентує експозицію стаціонарної виставки ялинкових прикрас, новорічних та різдвяних листівок «Новорічна казка».

Всі акції організовано за підтримки управлінь/департаментів культури облдержадміністрацій в рамках реалізації соціальних ініціатив Президента України Віктора Януковича, який на Всеукраїнській нараді з питань захисту прав дитини повідомив про оголошення 2013-го Роком дитячої творчості.

Новорічні мистецькі заходи, які відбуваються за підтримки Міністерства культури, і в Києві, і в регіонах профінансовані з центрального бюджету відомства у розмірі 3 млн гривень. Обласними бюджетами було виділено близько 30 мільйонів грн на проведення святкових заходів на регіональних рівнях.

МІНІСТР КУЛЬТУРИ МИХАЙЛО КУЛИНЯК ОБГОВОРІВ ІЗ КЕРІВНИКАМИ РЕГІОНАЛЬНИХ УПРАВЛІНЬ КУЛЬТУРИ НЕОБХІДНІСТЬ РОЗРОБКИ ПІДЗАКОННИХ АКТІВ ДО НОВОГО ЗАКОНУ, ЯКИЙ ЗВІЛЬНЯЄ НАЦІОНАЛЬНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОДУКТ ВІД СПЛАТИ ПДВ

21 грудня під головуванням міністра культури України Михайла Кулиняка відбулася робоча нарада апарату міністерства з керівниками управлінь та департаментів культури обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а також Міністерства культури АР Крим.

Розпочинаючи нараду, Михайло Кулиняк підсумував роботу галузі культури у 2012 році та надав високу оцінку ефективній праці всіх регіональних управлінь

«Ми сьогодні з вами повинні обговорити наші плани, – як ми бачимо розвиток галузі у короткостроковій та довгостроковій перспективі, та які подальші кроки маємо зробити. Незважаючи на всі досягнення в роботі галузі культури протягом 2012 року, ми не можемо говорити про відсутність проблем. І для їхнього вирішення у наступному році я хочу, щоб ми налаштувались з вами на активну та плідну роботу, зокрема, у сфері законодавства», – зазначив Михайло Кулиняк.

Окрему увагу присутніх Михайло Кулиняк звернув на нещодавно підписаний Президентом України Віктором Януковичем Закон про внесення змін до Податкового кодексу України, яким, зокрема, передбачається звільнення від ПДВ національного культурного продукту.

«Для нас звільнення всього національного культурного продукту від ПДВ – велике досягнення. Але ми знаємо, що за законом ідуть підзаконні акти, і ми маємо доручення щодо напрацювання

відповідних наказів, розпоряджень, рішень тощо. Це необхідно для того, щоб ми могли чітко сформулювати, як працюватиме цей закон. І оскільки він охоплює повністю роботу всієї галузі культури, – починаючи від роботи сільського клубу та районної бібліотеки до національних закладів культури і колективів – ми вирішили на останньому засіданні колегії Міністерства культури надати доручення керівникам регіональних управлінь та департаментів культури підготувати у стислі терміни пропозиції до необхідних підзаконних актів, в яких обов'язково врахувати всі потреби галузі в межах дії цього закону», – наголосив Михайло Кулиняк.

МІНІСТР КУЛЬТУРИ МИХАЙЛО КУЛИНЯК ПІДПИСАВ УГОДУ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ ЩОДО СПІВПРАЦІ МІЖ МІНІСТЕРСТВОМ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ТА ВСЕУКРАЇНСЬКОЮ ГРОМАДСЬКОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ «УКРАЇНСЬКА ЛІГА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ ПАЛІАТИВНОЇ І ХОСПІСНОЇ ДОПОМОГИ»

У Мінкультури відбулася зустріч міністра культури Михайла Кулиняка з головою правління Всеукраїнської громадської організації «Українська ліга сприяння розвитку паліативної і хоспісної допомоги» Василем Князевичем.

Під час зустрічі сторони підписали Угоду про взаєморозуміння щодо співпраці між Міністерством культури та організацією «Українська ліга сприяння розвитку паліативної і хоспісної допомоги». Її підписано на термін до 31 грудня 2015 року.

«Сьогодні ми покладаємо початок добрій справі і готові брати участь у реалізації соціальних програм разом із Українською лігою сприяння розвитку паліативної і хоспісної допомоги та усіма органами державної влади», – зазначив Михайло Кулиняк.

Метою угоди є співпраця в реалізації проектів, спрямованих на вирішення питань, пов'язаних із організацією та наданням паліативної допомоги в Україні, поліпшенням якості надання соціальних послуг.

Сторони проводитимуть свою діяльність з реалізації

державних соціальних програм, що відносяться до сфери обслуговування закладами культури, зокрема тими, що надають паліативну допомогу.

Насамкінець Михайло Кулиняк подякував Василю Князевичу за співпрацю та привітав його з наступаючими святами.

У МІНІСТЕРСТВІ КУЛЬТУРИ ОБГОВОРІЛИ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКА

У Міністерстві культури України під головуванням заступника директора Департаменту культурної спадщини та культурних цінностей Сергія Тура відбулася нарада щодо нагальних проблем охорони культурної спадщини в м. Дніпропетровську.

У ній взяли участь директор Дніпропетровського обласного центру з охорони історико-культурних цінностей Лідія Голубчик; начальник відділу містобудівного нагляду та контролю Управління містобудування та архітектури Головного управління

будування та архітектури Дніпропетровської облдержадміністрації Олександр Бут; начальник Управління охорони культурної спадщини Дніпропетровської міської ради Олександр Бердик; виконуючий обов'язки начальника Головного архітектурно-планувального управління Дніпропетровської міської ради Лариса Чайка; директор Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень Анна Звіряка тощо.

У листопаді 2012 року Департаментом культурної спадщини та культурних

цінностей була проведена перевірка щодо дотримання вимог законодавства в сфері охорони культурної спадщини під час проведення будівельних робіт у межах історичного ареалу м. Дніпропетровська. Про результати зазначеної перевірки доповів заступник начальника управління регіональних представників з питань охорони культурної спадщини та переміщення культурних цінностей Олександр Манаєв. У доповіді він наголосив на важливості надання місцевими органами охорони культурної спадщини роз'яснень забудовникам

щодо режиму використання історичних ареалів.

Крім того, на нараді було приділено увагу активізації взаємодії між центральними та місцевими органами влади у питанні регулювання порядку розміщення рекламних носіїв в історичному центрі міста.

У заключному слові Сергій Тур підкреслив важливість проведення роботи з розробки історико-архітектурних опорних планів історичних населених місць області.

ПІДСУМКОВА ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ МІНІСТРА КУЛЬТУРИ МИХАЙЛА КУЛИНЯКА ЗА 2012 РІК

20 грудня міністр культури Михайло Кулиняк провів відеоконференцію на тему «Підсумки Міністерства культури у 2012 році».

У режимі on-line Михайло Кулиняк спілкувався з керівниками закладів галузі культури та начальниками управлінь культури Одеської, Харківської, Львівської та Дніпропетровської областей. Під час відеоконференції її учасники підбили підсумки роботи за 2012 рік та поставили міністру культури низку запитань щодо роботи у 2013-му.

Михайло Кулиняк відзначив роботу протягом року кожного з чотирьох регіонів та привітав їхніх представників із прийдешніми святами.

Учасники обговорили законотворчі питання, питання бюджету на наступний рік та фінансування галузі. Зокрема, Михайло Кулиняк зауважив, що у Державний бюджет на 2013 рік, ухвалений нещодавно Верховною Радою України, обов'язково вносимуться зміни, та звернувся до працівників регіональних закладів культури та управлінь культури ОДА з проханням підготувати відповідні пропозиції для їх подальшого урахування при перегляді бюджету. «Звертаюся до всіх вас із проханням опрацювати з управліннями культури зазначене питання та визначити, які кошти потрібні для вирішення проблемних питань галузі в регіоні. Таким чином нам із вами буде легше запланувати бюджет та внести необхідні зміни. Що стосується питання заробітної плати та надбавок, – на останньому засіданні уряду воно було обговорене та кошти розподілені у відповідності з законом», – зазначив міністр культури України.

Крім того, Михайло Кулиняк наголосив на необхідності найближчим часом розпочати роботу з підготовки проектно-документації щодо проведення реставраційних робіт пам'яток архітектури, зокрема, – в Одесі та Львові: «Президент України Віктор Янукович нещодавно підписав закон про внесення змін до Податкового кодексу України, який передбачає звільнення від ПДВ національного культурного продукту, в тому числі реставраційних робіт. І ми відстоюватимемо позицію, що реставрувати тепер стане вигідніше, ніж руйнувати й будувати. Це означає, що легше стане залучати до цього процесу спонсорів. Ми всі зацікавлені у проведенні цієї роботи».

Насамкінець Михайло Кулиняк подякував за плідну та ефективну співпрацю протягом 2012 року та закликав представників галузі культури не зменшувати темпів і надалі разом із міністерством відстоювати інтереси галузі на всіх рівнях.

У свою чергу, директор Харківської наукової бібліотеки Наталія Шостко висловила подяку Міністерству культури України за поповнення фондів публічних бібліотек області майже 20 тисячами примірників книг та зазначила, що цьогорічне поповнення вирізняється якісними виданнями, які були відібрані ретельно та прискіпливо.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ГЕРОЯ УКРАЇНИ В'ЯЧЕСЛАВА ЧОРНОВОЛА

24 грудня в день народження видатного державного та громадського діяча, одного з лідерів українського правозахисного руху, Героя України В'ячеслава Чорновола відбулась церемонія покладання квітів до його пам'ятника у м. Києві.

У церемонії вшанування пам'яті В'ячеслава Чорновола взяли участь: міністр культури України Михайло Кулиняк, перший заступник міністра культури України Юрій Богуцький, голова Київської міської державної адміністрації Олександр Попов, народні депутати України Борис Тарасюк та Олександр Чорноволенко, а також представники Народного Руху України, Всеукраїнської громадської організації «Молодий Народний Рух», товариства «Україна-Польща», представники громадськості.

УКРАЇНЬСЬКА РАДА МИРУ – З ЛЕОНІДОМ КРАВЧУКОМ

Минулої п'ятниці в актовій залі Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова проходила звітно-виборна конференція Української Ради Миру. Делегати заслухали і обговорили звітну доповідь голови ради, першого Президента України Л. М. Кравчука. Виступаючи відзначали зростаючу роль найавторитетнішої Всеукраїнської громадської організації, яка торік відсвяткувала своє 60-річчя, у просуванні ідей миру і злагоди у світі, зміцненні контактів між спорідненими міжнародними організаціями, схвалили конкретну програму дій на найближче п'ятиріччя.

Конференція обрала новий склад президії, ревізійної комісії та дорадчо-консультативної ради президії УРМ.

Українську Раду Миру знову очолив Леонід Кравчук.

ЖИВОПИСНИЙ САД ТЕТЯНИ ГОЛЕМБІЄВСЬКОЇ В ГАЛЕРЕЇ «АТРИБУТЬ»

26 грудня в галереї «Атрибут» відкрилась виставка видатної майстрині живопису, народного художника України, академіка Тетяни Голембієвської «Мій сад».

На ній представлена ретроспектива робіт художниці за понад піввіковий період її творчого життя. Центральна тема експозиції – квіти із саду класика українського образотворчого мистецтва. Крім них, шанувальники таланту Тетяни Голембієвської зможуть насолодитися видами Парижа, Києва та Афін, пейзажами і портретами.

За роки роботи в Академії мистецтв України Тетяна Миколаївна виховала

плеяду талановитих художників. У своїй викладацькій діяльності вона завжди керується геніальним афоризмом Плутарха: «Учень – це не посудина, яку треба наповнити, а факел, який потрібно запалити».

Роботи художниці знаходяться в десятках музейних зібрань України та за кордоном.

Виставка буде відкрита до 25 січня 2013 року включно.

ДЖАЗ У ФІЛАРМОНІЇ

Серед перших січневих концертів нового року у Колонному залі Національної філармонії України – авторський вечір Неоніли Лагодюк. «Джазові теми з імпровізацією» – так називаються концерти, що вже стали своєрідною традицією. Вони проходять щороку перед Різдвом, вже три роки поспіль.

Неоніла Лагодюк є знаною в Україні джазовою піаністкою і композиторкою, а також – талановитим педагогом, що розробила авторську методику викладання джазового виконавства.

Концерт відбудеться 5 січня. Цього разу до програми увійшла лише авторська музика Неоніли Лагодюк. У першому його відділенні сольватиме сама композиторка, у другому відділенні гратимуть Київський квартет саксофоністів (художній керівник Юрій Василевич), а також квінтет солістів у складі Марини Кучми (скрипка), Вадима Кучерова (блокфлейта), Максима Хатсяна (ударні), Романа Ляшова (контрабас), Олександра Слівінського (тромбон), а також головної героїні імпрези.

ВИСТАВКА КВІТІВ СНІГОВОЇ КОРОЛЕВИ

Із 2 до 27 січня 2013 року в Києві вперше відбудеться «Виставка квітів Снігової Королеви».

Побачити художні льодові композиції квітів кияни та гості міста зможуть, відвідавши Співоче поле, повідомляє пресслужба КМДА.

Сучасні технології реалізували найвигідніші задуми дизайнерів «Київзеленбуду», поєднали зиму і літо, тепло і холод, життєву активність та відпочинок у композиціях квітів у брилах льоду.

«Виставка квітів – найвдаліший проект «Київзеленбуду», – зазначає генеральний директор Михайло Царенко. – Впевнений, що ми здатні організувати веселе і змістовне дозвілля киян у будь-який час року, реалізуючи подібні виставки, які в подальшому стануть щорічними».

«ВІД РІЗДВА ДО РІЗДВА»

Із нагоди початку різдвяно-новорічних свят у навчально-реабілітаційному центрі «Джерело» відбулось відкриття виставки живопису їхніх вихованців «Від Різдва до Різдва», організованої спільно з мистецьким об'єднанням «Дзиґа». Свято супроводжувалось добродійним аукционом, а отримані кошти буде передано на допомогу дітям та молоді «Джерела».

Проект «Від Різдва до Різдва» пропонує дещо незвичний погляд на живопис завдяки кільком особливим чинникам.

По-перше, помітний чіткий розвиток творчого потенціалу та професійної майстерності кожного з учасників виставки, а також нові методики образно-стилістичного творення сучасного українського мистецтва. Важливою складовою є також використання сучасних матеріалів живопису, що віднедавна широко застосовуються. Кваліфіковану та експертну оцінку творів здійснять провідні сучасні художники та мистецтвознавці.

По-друге, експозиція творів виступає як інсталяція емоційно-настрійових станів, що складається з робіт, виконаних під час арт-терапевтичних занять. Головним формотворчим чинником інсталяції виступає колір, пляма та фактура, як визначальні принципи психологічного стану авторів робіт. Окрім того, всі процеси їхньої творчості здійснювались за основними засадами арт-терапії та арт-педагогіки.

По-третє, учасники виставки – це молоді із особливими потребами, вік яких – від 18 до 35 років. Кожен із них мимоволі вносив щось неповторне, зважаючи на індивідуальні особливості кожного.

Проект також ініціюватиме зацікавленість творчістю неповносправних людей, можливостями та потребами, підвищить їхню мотивацію до самостійної творчості, сприятиме розвитку, зміні стереотипів, а також інтеграції неповносправних в містечке життя Львова.

Виставка триватиме до 14 січня 2013 року.

«КРАЇНА МРІЙ РІЗДВЯНА»

Різдвяний цикл свят у козацькому хуторі «Мамаєва Слобода» пройде під акомпанемент зимового фестивалю «Країна Мрій».

Стартувавши 19 грудня в День Святого Миколая, «Країна Мрій Різдвяна» в «Мамаєвій Слободі» продовжиться 7 січня різдвяними гуляннями, які триватимуть два дні.

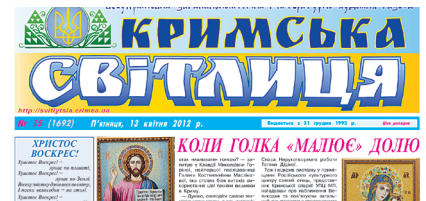
У програмі свята: колядування та щедрування спільно з фольклорними колективами, танці та козацькі забави у супроводі народної музики, виступ відомих сучасних виконавців у рамках п'ятої зимової «Країни Мрій Різдвяної».

Родзинка програми – виступ гурту «Воплі Відоплясова».

За бажанням можна замовити страви, покуштувати козацького кулешу і запеченого на вертелі кабана, взяти участь у майстер-класах народних майстрів.

У «КРИМСЬКОЇ СВІТЛИЦІ» – ЮВІЛЕЙ

Наші колеги, колектив редакції «Кримська світлиця», відзначили свій ювілей – 20-річчя з дня виходу першого числа єдиного в Криму україномовного всеукраїнського загально-політичного і літературно-художнього видання.

На свято, яке проходило в актовій залі Кримської наукової бібліотеки імені Івана Франка, зібралось багато шанувальників газети, дописувачів, передплатників. Звучали вітання від владних структур автономії, від колег по перу. Крайшим творцям щотижневика були вручені нагороди від місцевої влади, Спілки журналістів Криму, почесні грамоти Міністерства культури України та Національного газетно-журнального видавництва.

Нових творчих успіхів, колеги!

Олеся Білаш: «Якого красивого роду ми діти!»

Наближається до завершення 2012-й. Як і годиться, більшість із нас підсумовує, аналізує прожитий рік. Проте, яким він був для нашого державно-підприємства «Національне газетно-журнальне видавництво» Міністерства культури України ділиться роздумами його генеральний директор, заслужений журналіст України Олеся Білаш.

– Олеся Олександрівно, мабуть, для початку варто розповісти нашим читачам, що видавництво сьогодні – це...

– Потужне підприємство з непростю, багаторічною історією. Свого часу всі наші газети і журнали існували окремо, маючи певне коло шанувальників. Наприкінці 1990 року було ухвалено рішення створити видавництво, яке б об'єднало розрізнені видання культурологічного спрямування. Тож з 1991-го і веде своє літочислення ДП «Газетно-журнальне видавництво», яке у грудні 2011 року затвердило статус «Національне». Безперечно це свято для всіх тих, журналістів, героїв публікацій та читачів, хто впродовж багатьох років долучається до збереження і популяризації духовної культури України.

Звичайно наше видавництво, як і багато інших, переживало різні часи. Були злети і падіння, та найголовніше – вдалося відновити довіру читачів, вирівняти курс нашого міцного корабля і впевнено торувати інформаційний океан. Та й число у нас щасливе – «7». І надалі сім наших видань приносять видавництву удачу, а читачам насолоду. Адже кожен журнал – це чудова поліграфія, змістовні матеріали, вчасні анонси, фахові статті мистецтвознавців.

Часописи «Музика», «Український театр», «Пам'ятки України», «Українська культура», «Театральний Київ» практично охоплюють усю палітру мистецького життя країни. Газета «Культура і життя» є яскравим культурологічним виданням і майже віковою історією. Серед наймолодших – всеукраїнська загальнополітична і літературно-художня газета «Кримська світлиця» чи не єдина україномовна газета на Кримському півострові. Проте, маючи статус загальнонаціональної, вона розповсюджується на всій території України.

До речі користуючись нагодою, щиро вітаю наших «світличан» із 20-річчям від

дня заснування. Нехай і надалі шанувальники цієї газети наснажуються духовним світлом «Кримської світлиці».

– Так склалося, пані Олеся, що більшість видань підійшли чи підходять до ювілейних дат. У кожного своя цікава історія, чи не так?

– Так. Своє 90-ліття минулоріч відсвяткував культурологічний ілюстрований журнал «Українська культура». Основні теми – музика, кіно, література, образотворче мистецтво, архітектура, нові медіа, дизайн, фотографія. Від року заснування (1921) мав назви: «Шлях до комунізму», «Колбуда», «Соціалістична культура». А вже в незалежній Україні – «Українська культура». 1 червня минулого року часопис було представлено на відкритті українського павільйону на Венеційській бієнале. Це – безпрецедентний випадок поширення українського видання на найстаршому та найпрестижнішому світовому арт-форумі.

Побували наші колеги цього року і на відкритті виставки надзвичайно талановитого українського скульптора XVIII століття Іоанна-Георгія Пінзеля у самому центрі Парижа – Луврі. У подальшому ця тема висвітлена на сторінках журналу «Українська культура» та газети «Культура і життя».

31 грудня під ялинкою знаходиться привітання з 20-річчям наймолодше видання видавництва – Всеукраїнська загальнополітична і літературно-художня газета «Кримська світлиця».

2013-го 90 років святкуватимуть журнал «Музика» та газета «Культура і життя». Готуємось до цих подій. Плануємо прес-конференцію, літературно-музичні заходи та, безумовно, приємні сюрпризи для передплатників.

– Кажуть, що найголовніший суддя для видання – це читач. Як сьогодні, пані Олеся, з цим зворотним зв'язком?

– Чого гріха таїти, хотілося б краще. Адже фінансове благополуччя газет і журналів багато в чому залежить від кількості передплатників. Це і є одним із пріоритетних завдань видавництва. Не може не тішити позитивна тенденція – нам телефонують, пишуть й заходять до нас читачі. Ми з ними на постійному зв'язку, завжди готові вислухати не лише похвалу, а й слушні зауваження, критику, тож принагідно хочу подякувати всім дописувачам,

постійним авторам, читачам, що вони у нас є, а отже, нам є для кого працювати.

Тож, не забувайте – наші видання можна вільно передплатити чи купити в кіосках «Преса», книжкових магазинах Києва та в усіх обласних центрах.

– Життя рухається вперед. На зміну друкованим виданням приходять електронні засоби масової інформації. Чи не лякає це видавництво?

– Час постійно вносить певні корективи у будь-яку професійну діяльність. Тож треба не лякатися, а працювати. На жаль, у світі до друкованого слова втрачається увага, переважає комп'ютеризація. Погано це чи добре, сьогодні виважити на терезах важко. Скажу, що особисто для мене – не тримати в руках книгу, журнал чи газету – це втратити відчуття справжності. А хтось не уявляє себе без комп'ютера. І от для таких користувачів Інтернету у видавництві є портал «Культура», який працює у форматі всеукраїнського ресурсного центру в галузі мистецтва та культурних індустрій. Це і мистецька афіша, рецензії, інтерв'ю, культурні новини світу. Тут можна ознайомитися з електронними версіями наших друкованих видань у скороченому варіанті, а передплативши, дивитись повні версії всіх газет і журналів.

– Стенди видавництва все частіше з'являються на книжкових виставках, ярмарках...

– Так, ми охоче беремо участь у багатьох виставках, форумах, презентаціях, проводимо прес-конференції. Всюди

представляємо наші видання. Це свого роду невеличка реклама. А ще співпрацюємо з Українським радіо. Зокрема, на каналі «Культура» щосереди анонсуємо, що читати в наступному числі газети «Культура і життя», повідомляємо про цікаві події в культурному житті України. На мою думку, йдемо в ногу з часом.

– Кому б хотіли сьогодні подякувати за підтримку, допомогу?

– Безперечно, нас підтримували й підтримують багато людей, громадських організацій. Зокрема, слова подяки хотіла б сказати Українському фонду культури на чолі з Борисом Олійником. Борис Ілліч передав свої книжки з автографами для переможців конкурсу, який оголошував журнал «Пам'ятки України». Вдячні всім театрам, музеям, бібліотекам, обласним та районним управлінням культури і, безумовно, Міністерству культури, яке не залишає нас наодинці з проблемами, підтримує і словом і ділом.

– Чого чекати від видавництва найближчим часом?

– Сподіваємося, що наступний рік стане більш урожайним на друк книжок, адже нещодавно у нашому видавництві побачила світ перша книжка «Нічка-Чарівничка» Людмили Гнатюк, видана за програмою «Українська книга». Це чудовий подарунок дитячим бібліотекам. Безперечно і надалі працюватимемо над широким спектром тем, які цікавлять читачів.

– Ваші побажання, пані Олеся, напередодні свят колективу, читачам?

– І читачам, і працівникам видавництва, і колегам-журналістам зичу здоров'я, творчої наснаги, благополуччя і стабільності. Щиро дякую тим, хто небайдужий до справжньої української культури, духовності, хто наважується протистояти профанації мистецтва. Час розставити все на свої місця. Український народ – оптиміст по суті. От би ще навчитись підтримувати один одного, гуртуватись. Зрозуміти, що за нас ніхто не наведе лад на нашої землі. Ніхто, замість нас, не плекатиме в сім'ях рідну мову, пісню, не берегтиме вікових традицій. Хочеться, аби нарешті відчули свої корені, розуміли: якого красивого роду ми діти! Наскільки ми багаті духовно і, можливо, ось це багатство єдине варте уваги. Тож, тримаймося, шануймося, будьмо!

На неосяжній ниві культури

В Українському фонді культури відбулася VII звітно-виборна конференція. Близько сотні делегатів прибули до фонду з усіх куточків України та АР Крим.

– Упродовж останніх п'яти років Український фонд культури і його обласні та міські осередки працювали за визначеними від своїх першокроків довгостроковими програмами: «Пам'ять», «Т. Г. Шевченко», «Народна пісня, народна творчість», «Молодь і культура», «Нові імена України», «Відродження культури народів, що мешкають в Україні», – розпочав звіт голова правління Борис

Олійник. – Змушені, однак, констатувати, що за нинішніх умов економічної скрути і – скажемо одверто – без належної уваги до культури з боку владних структур, приватних підприємців, через відсутність коштів можливості для здійснення акцій з відродження й розвою національної культури відчутно зменшилися, нині надзвичайно важко здійснювати наші програми, масштаби літературно-мистецьких акцій звузилися, немає можливості використовувати для цього великі театральні та концертні зали.

І все ж, переборюючи труднощі, Український фонд культури,

завдяки зусиллям своїх працівників, активістів і добровольців, у звітний період чимало зробив на неосяжній ниві української культури.

Наприклад, за програмою «Пам'ять» упродовж кількох років (з листопада 2008-го до червня 2012 року) проводилася нелегка робота зі збору добродійних коштів, визначення місця, проектування і спорудження першого в Україні всенародного пам'ятника Матері-Вдові в місті Києві. Його урочисто було відкрито 22 червня 2012 року у сімдесят першу роковину початку Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років.

Значна робота ведеться щодо вшанування пам'яті геніального просвітителя, філософа, поета й музиканта Григорія Сковороди. Щорічно присуджується Міжнародна літературно-мистецька премія імені Григорія Сковороди. За останні п'ять років її лауреатами стали понад двадцять осіб.

Працівники й активісти фонду культури брали участь у літературно-мистецьких заходах: відзначенні 75-ліття від дня народження незабутнього Василя Симоненка, 80-річчя з дня народження композитора, Героя України Олександра Білаша, 80-ої річниці від дня народження співачки, Героя України Євгенії Мірошніченко.

Щорічно президія Українського фонду культури розглядає кандидатури для представлення на здобуття Національної премії України імені Тараса Шевченка. Нині встановлено п'ять премій.

На конференції подякували всім добровольцям, членам правління й сподвижникам, охочим допомогти діяльності фонду культури.

На VII звітно-виборній конференції головою правління Українського фонду культури одностайно обрали Бориса Олійника.

Сторінку підготувала
Людмила ЧЕЧЕЛЬ
Фото авторки

Радість життя Миколи Пимоненка

Чи любите ви отримувати подарунки? Безумовно, так! Один із найкоштовніших наприкінці 2012 року всім шанувальникам мистецтва і просто віддано закоханим в Україну зробив Національний художній музей. Ніби підсумовуючи нову традицію цього сезону, на Грушевського, 1 представили збірну виставку (куратор – Ольга Жбанкова), участь у створенні якої, окрім самого Національного художнього, взяли музеї Харкова, Львова, Донецька, Запоріжжя, Дніпропетровська, Сум, Луганська, Сімферополя, Алупки, приватні колекціонери. Та, на відміну від усіх попередніх подібних заходів, «Мистецтво як радість життя. Микола Пимоненко» репрезентує творчість одного-єдиного автора і присвячено 150-літтю від дня народження Миколи Пимоненка. «Персоналка» стала найбільшою за останні півстоліття.

Експозиція налічує понад 100 живописних та більш ніж 40 графічних робіт, її доповнюють фотографії видатного митця, чия слава на початку ХХ ст. набагато перевищувала не тільки сучасних Хьорста з Гормлі, а, можна сказати, затьмарювала більшість поп-зірок світового рівня ХХ–ХХІ ст. Адже Пимоненків живопис органічно

Художника Миколу Пимоненка доля не обділила визнанням і популярністю. За сучасними мірками він був дуже успішним – займаючись лише тим, що любив. Його неодноразово кликали до Петербурга, він отримав схвалення у Німеччині, Франції та Англії, його картини придбали Мюнхенський музей і паризький Лувр. І навіть знамениті колеги по цеху, такі, як Мурашко, Репін та Малевич, не шкодували для Пимоненка добрих слів.

Проте аура успішності не затьмарила Пимоненкові горизонту – він завжди був українським художником, який жив в Україні і малював Україну. З етнографічною точністю Микола Пимоненко передав звичаї та побут українського села і міста.

Але крім документальності, в його картинах є дещо набагато цінніше. Це – його ідеалістичний погляд, уміння захоуватись і бачити прекрасне, майстерне володіння технікою і глибоке чуття кольору та його сили...

Микола Пимоненко був одним із найобдарованіших учнів славетної Київської рисувальної школи. Вже на другому році навчання він почав викладати малюнок у молодшій групі. А 1881 року за порадою свого вчителя М. Мурашка склав іспити на звання вчителя малювання в нижчих навчальних закладах. Його фах підтвердила Академія мистецтв у Петербурзі.

Із 1884 року він є повноправним викладачем у школі. У 1900-му Пимоненко стає одним із засновників і викладачем Київського художнього училища. Паралельно художник викладає у Київському політехнічному інституті (1900–1912). В 1893 році на запрошення Іллі Репіна приєднується до Товариства «передвижників». 1904-го отримав звання академіка живопису. З 1907 року роботи майстра експонуються за кордоном у Мюнхені, Парижі, Лондоні, Берліні. Він був дійсним членом Мюнхенської спілки художників (з 1907) та Паризької Інтернаціональної спілки мистецтв і літератури (з 1909). Виконав образи Святої Анни і Миколи Мірлікійського у Володимирському соборі, за що отримав орден Святої Анни III ступеня.

«Київська квітка»

на стіні – київські квіткарки, самі, як весняні свіжі, тендітні квіти, із соромливими посмішками пропонують свій ніжний крам десь на вулицях вічного міста. Галасує, кипить сільський ярмарок. А десь біля із дзеркальною водою річки, вийшовши з лісу з повними корзинами грибів та ягід (і квіти – на додачу!), мати з дочкою кличуть: «Подай перевозу!» Все наповнене світлом, усе дихає радістю життя, і з роками передане Пимоненком відчуття elan vital («життєвий порив» у філософії Анрі Бергсона) не тьмянішає, а здається, тільки зростає, стає іще відчутнішим. Хоча, здавалося б, куди – «іще»?..

Звісно, суб'єктивне враження від виставки у Національному художньому музеї України як від здійсненого дива обумовлене ще й абсолютною точністю її, так би мовити, «потрапляння у час». (Ставимо іще один «плюс» музейникам-організаторам!) Адже, різдвяно-новорічні свята, яким передувало відкриття «Радості життя», й самі по собі – справжній вир уже у сучасній країні народної стихії, стихійне повернення до витоків.

«Святочне ворожіння»

Пимоненківські ніби оживили жанрові сценки, – і не тільки різдвяні, на цьому тлі стають своєрідним допоміжним каталізатором, завдяки ним традиції сприймаються не як «відроджувані», а постають вічно живою матерією, що дає натхнення будь-якій творчості.

Та справа, все ж таки, не тільки у святах. Святом – і з кожним роком воно видається все більшим, чудовішим, – є живопис самого майстра. До речі, виставка «Мистецтво як радість життя. Микола Пимоненко» працюватиме до березня. Тож обов'язково сходіть – самі переконаєтесь.

«Кольадки»

ввійшов у фольклор, і на основі його полотен невідомими художниками-аматорами було створено безліч «народних картин!» Вони прикрашали хати іще наших бабусь. До речі, дуже вдалим ходом організаторів виставки стало те, що поряд із шедеврами Миколи Корниловича в рамках «ювілейного» мегапроекту вони також представили і такі твори (їх надав музей Івана Гончара). А особливой теплоти експозиції надають предмети одягу та побуту з, власне,

музею Миколи Пимоненка в с. Малютянка.

«Мистецтво як радість життя» включає найвідоміші роботи художника (задля порівняння, в експозиції показано і авторські копії, і варіанти робіт). Зокрема, це «Святочне гадання», «Кольадки», «Страсний четвер», «Ярмарок», «Жертва фанатизму» тощо. Із хлопцями, як і ось уже більш ніж 100 років тому, кокетують красуні, українські дівчата, а там проводжають козаків на війну родини та кохані. Поряд

Живе мистецтво Саші Прахової

У рамках всеукраїнської програми «Живе мистецтво» у Національному художньому музеї України проходить виставковий просвітницький проект «Саша Прахова. Зима. Свято» (куратор – Марина Скирда).

Завітавши до Національного художнього музею на гостини до Миколи Пимоненка, будь-хто з відвідувачів не зможе не звернути уваги на камернішу, проте не менш «теплу» виставку, що саме зараз працює у музеї. Втім, заради картин Саші Прахової – а це просто через бажання поділитися людськими спогадами про цю непересічну художницю, педагога, на диво світлу людину, – багато хто з киян будь-якої погоди вибереться до музею спеціально.

«Цього року “Живе мистецтво” перенесе нас у середину ХХ століття. Ми опинимося в домі старовинної аристократичної родини і корінних киян. Прізвище Прахових добре знають у наукових та мистецьких колах. Але сьогодні професійні справи відкладено – всі готуються до свята. У великій родині заведено робити ялинкові прикраси власними руками і спільно прикрашати дім. Можна взяти бабусині пастелі і намалювати для всіх листівки. Пахне чимось таємничо-смачним, мама шарудить папером, замкнувшись у кімнаті, потроху смеркає. Невдовзі вся велика сім'я і друзі родини зберуться у вітальні – і почнеться Свято. Все це жадібно вивчає і вбирає в себе ще

маленька Саша... яка за кілька десятків років стане Олександрою Праховою (1950–2011) – відомою художницею, живописцем, графіком, каліграфом,

майстром книги, куратором і достойним нащадком знаменитої династії вчених і митців. Свою манеру вона витончувала під впливом Василя Касіяна, Василя Чебанника, Тетяни та Олени Яблонських, Сергія Параджанова. Проте головним її вчителем і натхненням стала родина. Завдяки цьому у творах Саші Прахової є не лише досконала майстерність, а й душевність і тепло», – зазначає у своїй статті упорядник виставки Марина Скирда.

«Просвітницьким» виставковий проект називається, власне, тому, що вдень у його рамках майстер-класи для дітей та підлітків в пам'ять про улюблену колегу проведуть відомі київські художники – друзі Саші

(вона завжди наполягала на тому, щоб її звали саме так, а не офіційно Олександрою). Вечері ж на дорослих відвідувачів чекають спілкування, презентація книги-присвяти пам'яті художниці. І, звісно, екскурс у Шашину творчість. Щирі, добрі, свідомо «дитячі» – завдяки чистоті сприйняття світу і вродженому таланту колориста, – такими є картини Прахової. І різдвяний янгол, яким співробітники музею на честь свят прикрасили зал, де вони експонуються, виглядає на диво доречним доповненням до цього дійсно янгольського, бо без будь-якого натяку на земний сум, біди, – живопису.

Сторінку підготувала Алла ЧЕРДИНЦЕВА

Вечір солоспівів на Пушкінській

У концертному залі Національної спілки композиторів України на вулиці Пушкінській, який добре знають шанувальники сучасної академічної музики, нещодавно пройшов авторський вечір відомого українського композитора Юрія Яковича Іщенка. Він презентував дуже цікаву програму – солоспіви на вірші поетів «Розстріляного Відродження»: Аркадія Казки, Олекси Слісаренка, Миколи Зерова, Михайля Семенка, Дмитра Загула, Євгена Маланюка, Володимира Свідзінського.

Концерт одразу привернув увагу своїм надзвичайно вагомим змістовним наповненням, переліком прізвищ митців, які стали символом високої української поезії страшних років репресій. Органічно поєднувалися з цими творами також романси на вірші Тараса Шевченка, Григорія Сковороди, Осипа Маковея – вони слугували своєрідним обрамленням імпреси й символізували зв'язок часів та кращих традицій української поезії.

За словами автора, всі ці вокальні мініатюри з'явилися після 2000-го року. Композитор писав їх у паузах між своїми великими симфонічними полотнами, як «творчі інтерлюдії». Але окрім них у Юрія Іщенка є також численні вокальні цикли. Вони є справжньою антологією сучасного українського романсу, в якій озвучені найкращі

ПРИНАГІДНО

Юрій Якович Іщенко – професор Національної музичної академії України, заслужений діяч мистецтв України, лауреат премій імені Бориса Лятошинського, імені Миколи Лисенка, Всеукраїнського конкурсу композиторів «Духовні псалми», кандидат мистецтвознавства. У його творчому доробку 3 опери, 7 симфоній, 12 вокальних циклів, 37 сонат, 5 камерних кантат, численні хорові твори. Всю свою творчу роботу композитор вже 50 років поєднує з діяльністю в Національній спілці композиторів України. Він є учнем Андрія Штогаренка, послідовником традицій Бориса Лятошинського. В його особі ми маємо талановиту творчу особистість, яка зробила значний внесок у сучасну музичну культуру України.

зразки вітчизняної та світової поезії – вірші Григорія Сковороди, Тараса Шевченка, Лесі Українки, Василя Симоненка, Євгена Плужника та багатьох інших. З його вагомим доробку відомі такі цикли, як «Календарні пісні», «Пісні провансальських трубадурів», «Поезія землі» на вірші Джона Кітса, цикли на вірші японських поетів. Його також цікавила поезія Анни Ахматової, Олександра Блока, Сергія Єсеніна та ін. Юрій Іщенко – справжній знавець поезії, її тонкий поціновувач. Слово, а особливо українське слово, завжди надихало цього непересічного митця на створення справжніх музичних новел з людського життя.

Солоспіви Юрія Іщенка майстерно виконали співаки Наталя Мамчур (сопрано) та Роман Страхов (баритон). У першому відділі концерту найбільше вразили «Благовіщення» на вірші Аркадія Казки та «Ноктюрн», «Скерцо дощу» і «Баркарола пелюстків» на вірші Володимира Свідзінського. Вокальна лінія у Юрія Іщенка в кожному творі дуже пластична. Її вишуканість підкреслена ритмічною вибагливістю, що надає вокальній партії виразності людської мови. Дуже важливим чинником у створенні музичного образу кожного романсу є фортепіанний супровід. У Юрія Іщенка це діалог двох виконавців. Автор, відомий майстер тембрової драматургії у своїх симфонічних та хорових творах, так

виструнчує звучання голосу і фортепіано в їх взаємодії, що інколи здається, що це справжня партитура, в якій вокал та супровід абсолютно рівноправні за розвитком. Тому такою важливою була прекрасна гра двох піаністок Тетяни Павлічук-Тишкевич та Ірини Савінської. Саме завдяки їхній майстерності, володінню регістровими барвами фортепіано створювався просторово-акустичний ефект, задуманий композитором. Кожен твір сприймався як вокальна «моновистава» з підкресленою драматизацією слова вокальними та інструментальними засобами. Так у романсі «Сон» на вірші Дмитра Загула композитору вдалося передати драматизм поетичної першооснови і романс переріс у сповнений внутрішньої експресії монолог-роздум. Глибокий психологізм, драматизм образного змісту у солоспіві на вірші Тараса Шевченка «Заворожи мене, волхве» вдало передав співак Роман Страхов.

Цей концерт розкрив перед слухачами прекрасний світ поетів, чие життя було так несправедливо обірване. Вони могли б зробити так багато для України! Звернувшись до їх поезії, Юрій Іщенко підняв важливу тему пам'яті про всіх митців, які віддали своє життя за відродження української культури.

Галина СТЕПАНЧЕНКО
Фото Юрія ШКОДИ

Музика в оселі Павла Тичини

«Творець тим більше може відчутти краси. Він повинен зовнішню красу поєднувати з внутрішньою, вірш шліфувати, як камінь коштовний». Такого гасла поет Павло Григорович Тичина дотримувался протягом усього свого життя. Величезна бібліотека, нотний архів, кабінетний рояль та картини – усе це переконливо показує справжню людину-творця, яка завжди прагнула до самовдосконалення і творчої самореалізації.

Вони зберігаються у Меморіальному музеї-квартирі імені Павла Тичини, що знаходиться в самому центрі Києва та завжди радо вітає відвідувачів. Директор музею Тетяна Вікторівна Сошовська, заступник директора Ірина Дмитрівна Плехова та багато інших працівників протягом довгого часу докладають безліч зусиль задля збереження особливої духовної аури, яка панує у цьому незвичному та вишуканому приміщенні. «Передайте мені через кого-небудь ще корзини зо дві моєї бібліотеки – не можу без них! Крім того, прочитайте оці віршики, що посилаю,

і розкритикуйте їх», – писав поет у листі до Ліді Папарук 25 грудня 1923 року, щойно переїхавши з Києва до Харкова. Таке світосприйняття Павла Григоровича закарбувалося на століття, і тепер пронизує Музей-квартиру творчою наснагою.

Задля розширення контактів та залучення людей з різних сфер до спільної діяльності працівники Музею проводять численні літературні та музичні акції, виставки та майстер-класи. До музею навідуються як діти, так і дорослі, групами та індивідуально. Яскравим прикладом є спеціальні уроки для дітей, де поєднуються живописний, поетичний та музичний компоненти. Власне, акція «Я малюю музику» для дітей молодшого віку (5-10 років) спрямована на діалог музики та живопису. Прислухавши невеликий музичний твір у мистецькій вітальні Музею, учні початкових класів обговорюють образи почутого, а потім намагаються відтворити відчуття, створивши маленькі картини кольоровими олівцями. Варто відмітити також акцію «Як писати та вчити вірші», яка

Малюємо музику...

надає дітям змогу розвинути навички виразного прочитання та запам'ятовування поезії і, можливо, викладення своїх вражень у малюнках.

Важливим штрихом творчої діяльності Музею є музичні вечори. Один з них був присвячений співдружності Павла Тичини та Кирила Стеценка, і відбувся

за участі онука композитора, скрипаля Кирила Вадимовича Стеценка, який виконував твори свого дідуся. Не лишають байдужими також «Вечори у Тичини» по п'ятницях, де відвідувачі мають змогу послухати камерно-інструментальну та вокальну музику і насолодитись запашною кавою у вітальні. А охочих до співу приваблять майстер-класи з автентичного вокалу, які проводить солістка гурту «Флояра» Олена Романенко.

Отже, у контексті зазначених подій, що відбуваються і будуть відбуватися, хочеться побажати Музею-квартирі подальшого творчого процвітання, адже, як зазначав Олександр Блок, «нічого, окрім музики, не врятує». Сам Павло Григорович Тичина свого часу дуже жалкував, що не отримав професійної музичної освіти й не став композитором, маючи так багато музичних ідей. Але ці «музичні думки» завжди будуть пронизувати усю його літературну спадщину та викликати подальший інтерес у дослідників його творчості.

Анна ПРОСКУРНЯ

Українські колядки та китайські пісні

Минулої суботи в Національному музеї літератури в Києві презентували спільний Міжнародний проект дитячої творчості: «Українські Різдвяні колядки та китайські Новорічні пісні».

Участь у проекті взяли учні Харківського Ліцею мистецтв № 133 та учні школи «SIMPLU ART» з Гонконга (Китай), – розповідає Раїса Сеннікова, заступник директора музею літератури. Варто насамперед оглянути виставку, а до того ж познайомитися з юними художниками, які прибули, незважаючи на заміть, з Харкова і Гонконга.

...Колядки – величальні обрядові співи, що традиційно виконуються на зимові свята від Різдва до Водохреща. Своїм корінням вони сягають углиб далеких язичницьких віків і пов'язані з одним із головних свят наших предків – днем зимового сонцестояння, сонцевороту. Свято це супроводжувалося численними звичаями, ритуальними діями, обрядами, зокрема обходом дворів з величальними піснями і побажаннями – колядками. Вчені доводять, що слово «колядка» є похідним від назви нового року: у древніх римлян – *calendae januarie* чи у візантійців – *kalendai*.

Отож, юні художники з Харкова не тільки проілюстрували народні колядки, а й власноруч написали тексти і, таким чином передали свої власні враження і думки не тільки в зображенні

Учні Харківського Ліцею мистецтв № 133 та учні школи «SIMPLU ART» з Гонконга (Китай)

сюжету, але й в образному сприйнятті кожного слова.

– Новий рік та Різдво Христове – це найулюбленіші свята українців, – говорить Сергій Грічанюк, керівник образотворчого відділення ліцею. А ще – дуже цікаво було подивитися й почути, як діти далекого сходу святкують Новий рік у себе вдома! Ще на крок ми стали ближче з далеким сусідом, історія та культура якого так приваблює!

Мені ж сподобався малюнок тринадцятилітнього Кліма Широковського та власноруч випирана колядка:

*Коляда, коляда,
На полицку погляда.
Там ковбаси лежать,*

*Вони в шанічку біжать.
Дай, бабуся, ковбасу –
Літом коней попасу.
Не даси ковбаси –
То сама паси.*

Поруч з роботами дітей з України – малюнки учнів «SIMPLU ART» з Гонконга. Це чудовий досвід для молоді, щоб поглибити їхнє розуміння рідної культури і вивчити культурні відмінності в іншій частині світу. Двадцять учнів школи переклали зміст деяких китайських римованих двовіршів у зорові образи, щоб усі, хто не читає китайською, могли легко зрозуміти сенс кожного з двовіршів.

До речі, китайські римовані двовірші або «контрапунктні

куплети» можна побачити на дверях у китайських общинах по всьому світу. Двовірші, які вивішують як частину традиційного святкування Китайського Нового року в перший ранок року нового, називаються «чунліан». Таблички з двовіршами купують за кілька днів до свята і прикріплюють їх до вхідних дверей. Найчастіше – це традиційні рядки, які висвітлюють надію на благополуччя. Двовірші читаються згори донизу. Перший рядок починається праворуч. Деякі чунліан налічують тисячі років своєї історії. Вони передаються із покоління в покоління.

Мою увагу привертає юна художниця Марилін Мок (Marilyn

Мок). Їй одинадцять років. Марилін коментує свої роботи: «Ось так уся родина готується до зустрічі Нового року: готують національні страви, подарунки...» Марилін у яскравому червоному кімоно. З її обличчя не сходить усмішка. Вона вдячна своїм викладачам Генрі Лау та Шріс Лі (Henry Lau & Iris Lee), які навчили її малювати.

– До України прибула вперше, – захоплено розповідає дівчинка. – У поїзді супроводжує мене мама. Дорога не близька – 11 годин літаком! Але ж яку красу ми тут побачили! Мене зачарували українські страви: сподобався борщ! А ще приїхали в такий сніг – справжня зима. Зараз милуюся українським вбранням, слухаю українські пісні, навіть «Гопака» пробувала танцювати! І надто вже привітні українці!

Діти отримують нагороди й подарунки.

Тетяна Колос, головний спеціаліст відділу аналізу і прогнозування діяльності навчальних закладів Міністерства культури України захоплена чудовим проектом дитячої творчості:

– Такі виставки допомагають учням зрозуміти свій справжній потенціал.

Чудовими колядками порадували гостей учасники дитячого фольклорного ансамблю Київської дитячої школи мистецтв №2 «Первоцвіт», яким керує Юлія Новосад.

Людмила ЧЕЧЕЛЬ
Фото авторки

Зимове свято під блакиттю небес

Велична зима завітала до Києва, даруючи жителям столиці свіжість та чистоту. Тож не даремно погожого зимового дня, 15 грудня, у Національному музеї літератури України відбулося чудове свято музики та поезії – свято єднання культури України та Польщі.

Молода київська співачка, композитор, лауреат міжнародних конкурсів Олеся Сінчук презентувала для столичної публіки унікальний проект – аудіо-диск авторських пісень на слова видатної польської поетеси Марії Конопницької.

Тонкою незримою струною майстриня музики поєднала віки, передаючи сучасними ритмами, мелодикою, режисурою голос серця польської майстрині поетичного слова XIX століття.

У музичному феєрверку творів Олесі поєдналися запальні народні мотиви, пастельні ліричні картини, хвилюючі сповіді душі.

Чарівне дійство відкрилося трепетним дуєтом сопілки та гусел, які власноруч виготовив виконавець Олексій Золотухін.

Олеся Сінчук

Подих прадавніх часів, дух єднання слов'янських народів звучав у кожному мотиві, у кожному переливі мелодій. Завирувало, забриніло свято!

Радісна грайлива музична картинка «На сопілці» переплітається із втаємниченим сумом пісні про вербу, глибинною філософією композиції «Піду я, піду», медитативною тишею пісні «Ранком в полі», подихом космічного кохання у пісні «Не сватала мене сватка»... Світла казка радості,

краси, любові надихала, оживала в душах глядачів, кликала за собою.

Запальні ритми у виконанні одного з найвідоміших перкусистів України Сергія Яковна додавали кожній композиції надзвичайно самобутнього етнічного колориту.

Яскравою сторінкою вечора стали поетично-фортепіанні композиції Олесі «Світлі роси» та «Ніжність», присвячені Фридеріку Шопену.

*Klucze łabędzi dotkną
nieba cichymi skrzydłami...
serce Warszawy pełne czułości...
Święto! Woda przepływa przez lata...
moje serce bije
w sercu twoim, Fryderyku!*

Небесна ніжність, шепіт зір, ледь вловимі мелодії польських народних пісень – усе поєдналось у єдиному пориві, у лагідному фортепіанному мереживі.

Чаруючим сяйвом вплелася у концертне дійство вічно юна мелодія Моцарта у виконанні талановитої учениці київської спеціалізованої музичної школи імені Лисенка Зореслави Чавалюк.

А свято летіло над Києвом, над Україною та Польщею, сягало берегів Балтики, варшавських вулиць, широких українських полів із соняшниками...

Вогняним вітром увірвалася у ліричний простір сучасна обробка старовинної весільної пісні «А в городі Бровари». Шалена енергія, ритм, політ!

Могутнім заклик до людства прозвучала пісня «Заповідник Всесвіту» – гімн планеті, прохання зберегти її, рідну нашу матінку-Землю. Пісня прозвучала у супроводі молодого

талановитого бандуриста, композитора, піаніста Ярослава Джуса.

На завершення виконавці подарували глядачам неперевершену композицію у стилі етно – сценку народного гуляння у Польщі на Куявах. Вся велич народного духу, могутній патріотизм, гармонія душі, здатність по-справжньому радіти життю сконцентрувались у спільному пориві, у прагненні до єднання із мудрістю, із прадавнім корінням всіх слов'янських народів!

Презентація завершилася урочистою промовою Генерального консула Республіки Польща в Україні Рафала Вольського та народної артистки України Раїси Недашківської. Олесю Сінчук радо вітали голова Спілки поляків міста Києва Анеля Юрковська та голова польського культурно-просвітнього товариства Ірена Гільова, завідувачка науково-освітнім відділом Національного музею літератури України Тамара Сидоренко, представник від Товариства вінничан у Києві Галина Озеренчук.

Натхнення, Олесю, і нових творчих злетів!

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО,
заслужений діяч
мистецтв України

Спогади Київської ялинки

Мрії про новорічні ялинки минулих часів, та ще й відтворені самими киянами для киян (і, звісно, у подарунок усьому іншому світові). Хіба може таке матеріалізуватися? Цілком, адже напередодні найчарівніших зимових свят усе можливо! У музейно-виставковому центрі «Музей історії міста Києва» на Богдана Хмельницького, 7 відкрилася виставка з фондів «Спогади Київської ялинки». Якщо хочете пригадати (або, швидше, дізнатися), як святкували Новий рік наші прабабусі і дідуся, вам – туди!

«На виставці презентуються понад тисячі експонатів – це й ялинкові іграшки, предмети побуту, зразки живопису, графіки, різдвяні та новорічні листівки, фото. Хронологічно охоплене майже все минуле ХХ століття, а також кінець ХІХ ст.», – повідомляє прес-реліз «ялинкової» експозиції.

– Ви тільки подивіться на нашу ретро-ялинку! – не без гордоців запрошує мене на міні-екскурсію виставкою, яка розмістилася у залі на першому поверсі (отже, з вулиці її добре видно перехожим), а водночас і київською історією, провідний науковий співробітник музею Тетяна Старостенко. У центрі зали увагу відвідувачів відразу ж привертає деревце, прикрашене іграшками 1950–60 рр., зокрема, і скляним намистом. Побачивши таку красу, більшість гостей починають посміхатися і розчулено згадувати: «Боже, та в мене у дитинстві саме така ялиночка була. Із такими іграшками і намистом!»

– У тому, що прикраси впізнають, немає нічого дивного, адже більшість експонатів нашому музеєві свого часу подарували самі кияни. Отже, і ретро-ялинку де-факто створювали «всім світом», тож виглядає вона саме такою, якою насправді була у київських

Та новорічні іграшки початку ХХ ст. та 1930-40-х рр.
родин: Т.П. Комарової, О.М. Курмаза, Д.В. Малакова

оселях, – коментує Тетяна Старостенко.

– До речі, зауважте: на нашій виставці представлено саме новорічне, а не різдвяне, деревце! – попереджає мене науковець. А на запитання, у чому, власне, різниця, нагадує: свого часу Різдво сприймалося насамперед як релігійне свято, а Новий рік – як виключно світське. У Києві на його честь навіть проводили карнавал. Отже, «згадує» у музеї київська ялинка світські веселощі.

Втім, не тільки. Адже з 1918 до 1935 року новорічні свята в СРСР були «репресовані», і

ніяких новорічних (не кажучи вже про різдвяні!) ялинок офіційно не існувало. Перша «ялинка» для дітей опісля десяти років перерви пройшла у Харкові. Але про це поговоримо окремо. Бо зараз... ідемо на новорічний бал! На Поділ, у Купецьке, або Дворянське зібрання.

Про збори на таке велике свято киянок сто із лишком років тому можна судити завдяки реконструкції автентичного дамського будуару (а вечірне плаття надано музеєві з приватної колекції). Загалом, «на виставці представлені фрагменти

трьох інтер'єрів: жіночий будуар кін. ХІХ – початку ХХ ст., вітальня початку ХХ ст. із різдвяною ялинкою та новорічним чайним столом; київська квартира середини ХХ ст. з предметами побуту, ялинкою, прикрашеною іграшками 1950–1960-х рр. Більшість предметів побуту середини ХХ ст. – ковзани, вишивки, скульптурні композиції, – надані киянами».

Найдавніші новорічні ялинкові прикраси на виставці – це «дрезденки» (так званий дрезденський картонаж), об'ємні паперові або картонні фігурки птахів, тварин, різноманітних казкових персонажів. Датовані вони початком ХХ століття.

– Дрезденки були притаманні саме міській культурі, комплект коштував від 5 до 10 рублів, тож могли їх собі дозволити лише заможні родини, – розповідає провідний науковий співробітник музею Ольга Друг. Не менш коштовними були й надані на виставку родинами сучасних київських колекціонерів «дореволюційні» металеві ялинкові іграшки, у вигляді, наприклад, морського есмінця чи мініатюрного паротяга. (Так, ялинку і «при царі» прикрашали відповідно до «вінь часу», тож іграшки у вигляді початків кукурудзи, які також представлені в експозиції, у 1960-х зовсім не стали суцільним ноу-хау ідеологів часів Микити Хрущова).

Втім, для історії коштовнішими є саморобні ялинкові прикраси та інші свідчення середини 1930-х, коли новорічну красуню тільки-но дозволили опісля тривалої заборони. «Рєабілітована ялинка вперше в Києві відзначалася у 1936 р. У киян збереглися іграшки тих десяти років – електрична лампочка зі зрізаним верхом і розмальована вручну з зображенням рибки, іграшки з вати та картону: казкова Червона Шапочка, віслючок, елегантний

кіт у чоботях та капелюсі з пером, каркасні іграшки – літаки, зірки, вітряки, бабки тощо», – пояснює прес-реліз. Окрім, власне, іграшок, одним із найцікавіших експонатів залишається фото з першого новорічного ранку 1936 р. у київському дитячому садочку на Пушкінській. Немов саме проситься для порівняння – значно старша, початку минулого століття, світлина: святкування Нового року у родині Прахових. (До речі, частину експонатів виставки надали її представники – наші сучасники).

Іграшки, листівки, старовинні костюми та навіть інтер'єри – цього всього було би замало, якби упорядники «Спогадів Київської ялинки» забули про чи не найважливішого героя новорічних свят. Звісно ж, про Діда Мороза! Та, як зазначає реліз, на виставці, навпаки, «репрезентована велика колекція Дідів Морозів». Найстаріший датується 1926 роком і був зроблений українським художником Г. Світлицьким. «Діди Морози майже всі з вати і пап'є-маше. Їх виготовляли артілі, пізніше фабрики іграшок Києва, Москви, Ленінграда». Є Дід Мороз (з родини Прахових), зроблений за малюнками випускниці студії Прахових В. Булашової – в артілі «Перемога» в Києві на вул. Глибочицькій, 40. Згодом артіль стала фабрикою м'яких іграшок. Того ж 1952 р. артіль випустила і Снігуроньку (в експозиції – з колекції родини Біляшівських) – у капорі, шубці, з муфточкою. Цей образ Снігуроньки – репліка дівочих образів початку ХХ ст.

Київський Новий рік не був би самим собою... звісно, без Києва! Аби найкраще передати атмосферу святкуючого міста, виставку доповнено живописними полотнами із зображенням зимової столиці авторства відомих художників – В. Орловського (знавцем живопису обов'язково треба скористатися нагодою і добре роздивитися це полотно з музейних фондів!), Л. Морозової, О. Булавицького, О. Хвостенка-Хвостова, С. Шишка, М. Глуценка, та сучасних майстрів.

Коротка хронологія святкування Нового року в СРСР

Із 1918 до 1935-го Новий рік в нашій країні не вважався офіційним святом. У сім'ях, де за традицією його та Різдво відзначали, намагалися цього не афішувати. Новорічне свято потрапило під молот антиріздвяної агітації.

У середині 30-х років ідеологи змінили тактику і стали трактувати ялинку як атрибут не різдвяного, а саме новорічного свята. Зоряною годиною зеленої гості став 1935 рік, коли, вперше за час більшовицького правління, за ініціативи члена Президії ЦВК СРСР П. Постишева в Харкові був організований дитячий новорічний ранок. (Святкування Нового року було офіційно дозволене опісля публікації в грудні 1935 р. у газеті «Правда» статті

Фрагмент інтер'єру вітальні початку ХХ ст.

П. Постишева). Через 11 місяців секретаріат ВЦСПС виніс ухвалу: «Оскільки святкування Нового року є всенародним святом і святкується трудящими, це свято треба узаконити».

У 1938 році подарунки у найнедоступніші куточки країни закидали... парашутисти агітескадрилей. Ця акція наочно пропагувала можливості радянської авіації. Привітати радянських громадян напередодні 1938-го виїхали і агітпоїзди, агіт-автомобілі та аеросані, вилетіли цивільні літаки, відправилися лижники і навіть спецкур'єри на оленячих упряжках.

Але ялинка у Будинку союзів, на якій виблискували в променях прожекторів десять

тисяч прикрас із робітничо-селянською та комуністичною символікою, все одно була поза конкуренцією. Найпривабливішим її атрибутом того року стала величезна модель криголама, що будувався.

1 січня «святом і неробочим днем» стало завдяки указу Президії Верховної Ради СРСР від 23 грудня 1947 року.

Вже в 1954-му новорічні ялинки отримали «право на вхід» до Георгіївської зали Великого Кремлівського палацу. До розпаду СРСР тамтешня ялинка вважалася в країні «головною».

«Шляхами творчості» в Чернігові

У Національному архітектурно-історичному заповіднику «Чернігів стародавній» відкрита унікальна і надзвичайно цікава виставка сучасного декоративно-ужиткового мистецтва «Шляхами творчості».

Вона підготовлена і люб'язно надана заповіднику Дирекцією художніх виставок України в рамках мистецького культурологічного проекту Дирекції художніх виставок за підтримки Міністерства культури України.

Вже кілька років співпрацює заповідник «Чернігів стародавній» із дирекцією, яка на його прохання завжди надавала відповідні виставки, незважаючи на те, що до 2012 року заповідник був в іншому підпорядкуванні – Мінрегіонбуду. З величезним успіхом у Чернігові відбулись експозиції із фондів дирекції: «Україно, Україно, славний край козацький» – сучасних українських художників, «Дивосвіт Марії Приймаченко», «Шевченкове слово», «Сузір'я ХХ–ХХІ ст.» тощо. В рамках цієї співпраці підготовлена і виставка «Шляхами творчості».

Представлено понад 80 творів декоративно-прикладного мистецтва, створених останніми роками художниками з різних куточків України. Це текстиль, метал, кераміка, скло, писанки, лозоплетіння, дерево.

На виставці сучасного декоративно-ужиткового мистецтва

Привертають увагу вишукані монументальні композиції «Осінь» та «Зима», автором яких є засновниця національної школи сучасного гобелена, народний художник України киянка Людмила Жоголь, учениця легендарного Й. Бокшая. Твори майстриня створювала вручну на Решетилівській гобеленовій фабриці. Людмила Євгенівна працює в рідкій техніці гобеленів – монфльор.

Її роботи прикрашають інтер'єри готелів «Київ», «Русь», «Москва», «Дніпро», а також київського Будинку кіно. Гобелени Жоголь є в колекціях художніх музеїв різних міст України та

Європи (Італії, Франції, Норвегії). Має відзнаки: ордени княгині Ольги II та III ступенів.

Техніку холодного батика представляють дві талановиті майстрині з Києва: Ніна Бондаренко та Лілія Бондаренко, які об'їздили з виставками майже весь світ. Їхні роботи знаходяться в музеях України, у приватних колекціях України, Росії, США, Франції та багатьох інших держав світу. Зокрема, твір «Георгій-переможець» був придбаний митрополитом Вселенської патріархії Дамаскін Алекс Папандреу.

А Марта Базак присвятила свій гобелен всесвітньо відомій народній художниці Марії

Приймаченко. Марта Іванівна не тільки визначний майстер декоративно-прикладного мистецтва, вона ще й науковець, живописець і графік, заслужений художник України, учасниця понад 70 художніх виставок, у тому числі 14 персональних. Твори зберігаються в Національному музеї українського народного декоративного мистецтва у Києві, Національному музеї народного мистецтва Гуцульщини і Покуття імені Йосафата Кобринського у Коломиї, Івано-Франківському краєзнавчому музеї, Дирекції художніх виставок Міністерства культури України, Всеросійському музеї декоративно-прикладного мистецтва у Москві та приватних колекціях в Україні, Канаді, Німеччині, Польщі, Росії, США, Франції.

Також за мотивами робіт Марії Приймаченко створені лялька «Весняночка» Людмилою Шилімовою-Ганзенко (Черкаси) і костюми Галини Забашти: «Маки», «Будяк», «Букет». Галина Василівна створює сценічні костюми, зокрема, в свій час – для народної артистки України Раїси Кириченко, для музично-сценічного дійства «Золотий камінь» до ювілею народної артистки України Ніни Матвієнко, для тріо «Золоті ключі», для театру сучасної хореографії «Сузір'я Аніко».

Неабияку увагу привертають роботи першого в Україні художника-жлобіста, як він себе називає, голови союзу вольних художників «Воля або смерть», скульптора і дизайнера – Івана Семесюка, який закінчив Національну академію образотворчого мистецтва і архітектури, а зараз працює в техніці вишивки і аплікації. Жлоб-арт – це напрямок у сучасному образотворчому мистецтві, але його мистецтво – це найніжніші вишивки в традиціях українського наївного мистецтва. Він брав участь у понад 80 виставках та проектах.

Неперевершена колекція гутного скла вінницьких художників: Леонтія Гринюка та Крістину Жилінскайте. Від декоративної композиції за мотивами творів Миколи Гоголя Леонтія Гринюка в прямому сенсі неможливо відвести очей. А розписний фарфор коростенської майстрині Наталії Аксьоненко зачаровує.

Виставка працюватиме до 1 лютого 2013 року. Вона зацікавила вчителів і вже зараз надходять замовлення на відвідання її учнями шкіл міста під час зимових канікул.

Алла ДОЦЕНКО,
заступник генерального
директора НАІЗ «Чернігів
стародавній»

Хустинонько моя, мережаная

6 січня, у переддень свята Великомучениці Катерини, яке в народі ще називають свято дівочої долі, у Моринському музейному комплексі Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» відбулося відкриття виставки, яка має назву «Хустинонько моя, мережаная».

На виставці була представлена колекція стародавніх хусток із фондів Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка». Вона багата своєю розмаїтістю, тут можна зустріти і тернові хустки – святкові, і картаті, які ще звалися «обпичачками», використовувалися у холодні пори року, і білокрилі – повсякденні, і вишиті шовком, з китицями та без. Здається, звичайні українські хустки. А скільки вони можуть нам розказати!

На прадавній українській землі жили наші діди, прадіди, тут – коріння українського народу, яке сягає в сиву далечінь віків.

Ми – українці, а значить, маємо знати свою історію, розвивати культуру, традиції, любити свій народ. А любити свій народ – це любити мамину пісню, що вчила добра і ласки, пам'ятати батьківську хату, бабусину скриню, з трепетом брати до рук речі, які в ній є, і берегти, як реліквію.

Хустка з давніх-давен була улюбленим головним убором української жінки і дівчини. Зображення хустки можна зустріти в усіх старовинних рукописах, починаючи з «Ізборника Святослава». Вона проходить через усю українську історію аж до наших днів.

Колись за тим, як зав'язували хустку, можна було визначити, з якої місцевості жінка, а ще розрізнити дівчину і молодицю. Хустку зав'язували по-різному навіть у сусідніх селах.

Головний убір завжди був виразником естетичних поглядів українок, яскравим декоративним елементом їхнього одягу. По-різному складена, зав'язана чи накинута на плечі хустка оживить будь-яке вбрання. Вона підкреслювала святковість чи буденність одягу, говорила про родинний, матеріальний статус, нагадувала про обов'язки.

З далеких подорожей на знак любові, пошани до своїх матерів, дружин, дочок чумаки привозили різні хустки, які були гарною прикрасою, береглися і передавалися з покоління в покоління.

Тарас Шевченко – великий поціновувач краси, української вдяганки, естетичної культури сільського люду неодноразово

Фрагмент виставки хусток

підкреслював все це в своїх поезіях:

*... Везе Марко Катерині
Сукна дорогого,
А батькові шитий пояс
Шовку червоного,
А наймицці на очіпок
Парчі золотій
І червону добру хустку
З білою габюю...*

А в кожній хустці – свій неповторний візерунок. Як немає двох однакових доль, так не було двох однакових хусток. Цього мистецтва українських дівчат матері навчали ще змалку. І заковували в хустку вони свої бажання, мрії, сподівання. Кожен листок, кожна квіточка,

стебельце чи колір мали символічне значення.

Під час відкриття виставки в залі панувала затишна атмосфера. Звучали приємна музика і пісні, що відповідали тематиці заходу: «Мамина хустка», «Їхав козак на війноньку», «Горіла сосна», «Вишиванка». Розкішна виставка старовинних хусток доповнена ляльками-мотанками, які створює відповідно до українських традицій В. Старусева. Серед присутніх були учні та вчителі Моринського НВК. З уст учениць 11 класу Тетяни Шліхти та Анастасії Шульги лунала поезія нашого земляка Т. Шевченка. Організували та провели

захід молодші наукові працівники Національного заповідника «Батьківщина Тараса Шевченка» Людмила Іванівна Метик та Валентина Степанівна Старусева. Співпраця з творчими скільниками колективами відбувається за програмою «Музей – школі».

Минають роки, десятиліття, виростають нові покоління, з'являється нова мода, та ніколи не можуть зникнути з пам'яті людської добрі традиції прадідів, їхні обереги поруч нас не дають нам забути, що ми – діти народу українського.

Завітайте на Батьківщину Кобзаря, і оглянувши виставку, доторкнувшись минувшини, подивуйтеся і нині, в цей розбурханий час, живучий любові нашого народу до простого та водночас незбагненного дива – української хустки.

Хай завжди береже вона тепло ваших душ і живе вічно, як наша невмируща мати – Україна. Хай завжди веселить вас українська хустка, барвіста, як сад на весні, мерехтлива, як світання над річкою. Нехай радують хустки-дарунки усіх нас!

Людмила МЕТИК,
молодший науковий працівник
заповідника «Батьківщина
Тараса Шевченка»

НОВИНИ

УКРАЇНИ – НОВИЙ ФЕСТИВАЛЬ!

У середині грудня за підтримки Міністерства культури України в приміщенні Національного центру театрального мистецтва імені Леся Курбаса (м. Київ, вул. Володимирська, 23-В) була проведена науково-практична конференція «Шляхи модернізації театрального фестивального руху в Україні».

Її метою стало обговорення проблем, що існують в Україні в контексті сучасного фестивального театрального руху. У конференції взяли участь керівники національних театрів України, наукові співробітники, директори міжнародних театральних фестивалів, що проходять в Україні, представники Міністерства культури України, фахівці в галузі театрознавства, члени Національної академії мистецтв України, викладачі та студенти Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого, театральна молодь України, члени Національної спілки театральних діячів України.

У перший день конференції як представник Центру імені Леся Курбаса виступила Олена Коваленко з доповіддю про світовий досвід організації міжнародних та національних театральних фестивалів та розробками концепцій можливих заходів, що їх можна і варто створити в Україні, при цьому окреслюючи той комплекс наявних можливостей та проблем, що можуть ускладнити або ж навіть нівелювати такі корисні починання. Своім досвідом, спостереженнями, міркуваннями ділилися генеральний директор та художній керівник Національного театру імені Івана Франка – Михайло Захаревич та Станіслав Мойсеев, генеральний директор Національної опери України імені Тараса Шевченка Петро Чуприна, голова Київського відділення НСТДУ та художній керівник МТМ «Сузір'я» Олексій Кужельний, художні керівники та директори Черкаського театру імені Тараса Шевченка Сергій Проскурня, Херсонського театру імені Миколи Куліша та водночас директор фестивалю «Мельпомена Таврії» Олександр Книга, Львівського театру «Воскресіння» та водночас директор фестивалю «Золотий лев» Ярослав Федоришин, керівник літературно-драматургічної та інформаційно-аналітичної частини Національного театру імені Лесі Українки Борис Курцін.

У рамках проведення конференції відбувся круглий стіл «Національний театральний фестиваль: шлях до творення нової мистецької реальності» за участю представників Міністерства культури України, театральної молоді, мистецької громадськості, студентства.

Всі матеріали заходу будуть покладені в основу розробки Положення про національний театральний фестиваль, який, на думку більшості, покликаний привернути більшу увагу до українського театрального мистецтва, його здобутків та можливостей розвитку.

Надія СОКОЛЕНКО

Дебют під знаком Курбаса

П'ять грудневих днів і вечорів збігли невблаганно швидко – X Всеукраїнський фестиваль «Тернопільські театральні вечори. Дебют» на честь 125-ої річниці великого українського режисера Леся Курбаса, як величезна експериментальна лабораторія, пройшов усі пошукові стадії і видав результат.

Скільки вражень, позитивних емоцій, зустрічей, знайомств! Найкращий тернопільський глядач, щирий, теплий, доброзичливий, що відзначали всі гості, був і цього разу на висоті. Активно сприяли проведенню фестивалю Міністерство культури України, КП «Державний гастрольно-концертний центр України», Тернопільська обласна державна адміністрація, Тернопільська обласна рада, Тернопільська міська рада, управління культури Тернопільської обласної державної адміністрації, Національна спілка театральних діячів України, численні спонсори...

Відкрився Фестиваль комедією М. Куліша «Отак загинув Гуска» Коломийського драматичного театру ім. І. Озаркевича. Недарма критики 1920-х років відзначали, що головний герой міщанин Гуска у своїх метаннях схожий із самим драматургом. Передусім, тут ідеться про безпорадність людської душі під час соціальних катаклізмів та суперечливе ставлення до неочікуваних змін. Виконавець головної ролі Богдан Базилевич отримав спеціальний диплом у номінації «Мистецька надія». Жіночий склад вистави відзначено у номінації «За акторський ансамбль».

Наступний день було присвячено класиці. На малій сцені режисер Національного театру ім. І. Франка Тарас Жирко та актор Євген Нищук показали слідчий експеримент «Момент кохання» за В. Винниченком.

«Моноопера – один із найважливіх театральних жанрів, тут за партнера не сховаєшся, – зауважив Т. Жирко, коментуючи роботу над виставою. – Винниченко – митець дивовижного кшталту і глибини. «Момент кохання» – це момент каяття, це робота душі. У виставі є фраза, дописана нами до Винниченка: «Тільки любов виправдовує наше перебування на землі». Бо інакше ми просто біологічні істоти». Євгена Нищука було нагороджено дипломом у номінації «За головну чоловічу роль», а головного балетмейстера театру Ольгу Семьошкіну – «За пластичне вирішення вистави».

Багато суперечок викликала драматична імпровізація Неди Неждани «І все-таки я

Парасольковий світ «Калігули» А. Камю Рівненського українського муздраттеатру

тебе зраджу» Львівського театру імені Лесі Українки. Це вистава про любов і зраду, про ніжність і просто про тендітну жінку, «єдиного чоловіка в літературі» Лесю Українку. Текст Неди Нежданої видається мені емоційно мало забарвленим, досить схематичним, однак виставу «витагнули» режисер і актори. Тож художньому керівникові Львівського драмтеатру ім. Лесі Українки, заслуженій артистці України Людмилі Колосович вручили диплом за відродження театру у номінації «За честь, достоїнство і вірність професії», а виконавець головної чоловічої ролі Василь Баліцький отримав спеціальний диплом журі у номінації «Мистецька надія».

Третій фестивальний день присвячувався міщанству... Нанього гротескно поглянули студенти кафедри театрального мистецтва ім. В. Гнатюка у виставі «Моральність пані Дульської» Г. Запольської та актори Івано-Франківського театру ім. І. Франка у виставі «Одруження Бальзамінова» О. Островського. Обидві роботи отримали дипломи у номінації «Мистецька надія»: виконавець ролі Бальзамінова – актор Євген Холодник та студенти ТНПУ. Загалом «Бальзамінов» зібрав чимало призивів: режисер Орест Пастух – диплом 2-го ступеня «За режисуру» та художник з костюмів Олена Андрійчук – диплом «За сценографію».

«Помітний рух молодих режисерів у напрямку синтетичного театру, який будується не тільки на акторі, на традиційних, добре опанованих хрестоматійних речах (як от психологічний театр)... У ньому є відвертий пошук, рух до форми, до візуальної режисури, що передбачає залучення всіх засобів виразності заради побудови образу вистави, – зауважила член журі, мистецтвознавець Майя Гарбузюк, – і на цьому фестивалі найпомітніше виступає мова пластики, хореографії. У такому плані я відкрила для себе ім'я режисера Ореста Пастуха».

Четвертий день «Вечорів» викликав найбільше

суперечок навіть серед журі: одним сподобалась абсурдна трагедія «Калігула» Рівненського українського музично-драматичного театру, інші її жорстоко критикували. Натомість денна вистава «Я б тобі небо прихилив» Вінницького театру ім. М. Садовського за драмою «Безталанна» І. Карпенка-Карого піснями Святослава Вакарчука мінорною хмаринкою лягла на серце кожного. Постановниця останньої Оксана Бандура отримала диплом 3-го ступеня «За режисуру».

Журі відзначило високий рівень постановки «Калігули» режисера Сергія Павлюка. Виконавцю головної ролі Андрієві Куделі було вручено диплом «За головну чоловічу роль», а «За чоловічу роль другого плану» – Станіславу Лозовському (Гелікон), у номінації «За пластичне вирішення вистави» кращою визнали роботу режисера з пластики Влади Белозоренко.

Фестиваль завершився мелодраматично: вдень на малій сцені актори Хмельницького театру ім. М. Старицького відтворили «Дуель» почуттів за п'єсою М. Баджичева. В основі твору – вічний любовний трикутник із виром емоцій. Журі присудило їм диплом «За акторський ансамбль».

Увечері молоді актори Національного театру ім. М. Заньковецької показали постановку Богдана Ревкевича за романом Елеонори Портер «Полліанна». Це маленька розповідь про дівчинку-сироту, котра зуміла вселити оптимізм у ціле місто.

Відтак журі вручило дипломи: «За музичне вирішення» композитору Богдану Сегіну, Поліанні-Наталі Боймук – «За головну жіночу роль», «За жіночу роль другого плану» відзначено народну артистку України Дарію Зелізню та, найголовніше, що дипломом 2-го ступеня «За режисуру» було нагороджено Богдана Ревкевича.

Премію ім. Михайла Форгеля «За вагомий внесок у розвиток театрального мистецтва України» вручили директору обласного меморіального музею-садиби Леся Курбаса, заслуженій працівниці культури України Ользі Василичин.

«Нас цікавить розвиток молоді режисури. Мені подобається, коли молоді люди експериментують. Є дуже хороші експерименти, є невдалі. Ми трохи стурбовані, що не так багато сповідей у молодій режисурі. З іншого боку, молодь приміряється і до європейського театру, хоча і в Європі, і в Москві не краще, ніж у нас, – підсумував голова журі Федір Стригун».

Наостанок Федір Миколайович подав революційну пропозицію: «В Україні мусить бути Національний театр ім. Леся Курбаса. Тарас Григорович не образиться, якби ви перейменували Тернопільський театр на честь Леся Курбаса. Курбас тут народився, і тут започаткував «Тернопільські театральні вечори».

Жанна ПОПОВИЧ
Фото надані оргкомітетом фестивалю

Сповнена болем і прощання з коханням «І все-таки я тебе зраджу...» Н. Нежданої Львівського театру ім. Лесі Українки

Символ української незалежності

Четвертий рік поспіль у Національній парламентській бібліотеці України відбуваються заходи, присвячені Всеукраїнському тижню права, що традиційно проводиться у період відзначення Дня прав людини (10 грудня) – дня проголошення Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 році Загальної декларації прав людини.

Цього року в Парламентській бібліотеці вирішили заглибитися в історію й згадати гетьмана козацької держави у вигнанні, творця першої у світі демократичної Конституції Пилипа Орлика, якому в жовтні 2012 року виповнилося 340 років від дня народження.

Для висвітлення теми «Гетьман Пилип Орлик та його Конституція» організатори запросили кандидата історичних наук, завідувача Центру порівняльного правознавства Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, члена-кореспондента Міжнародної академії порівняльного права Олексія Кресіна. Після закінчення Київського національного університету ім. Т. Шевченка та аспірантури Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ Олексій Кресін підвищував кваліфікацію у Гарвардському, Ноттінгемському, Варшавському та Центральноєвропейському (Будапешт) університетах. Він співпрацював також з Інститутом законодавства Верховної Ради України, Інститутом стратегічних досліджень при Президентіві України, Інститутом світової економіки та міжнародних відносин НАНУ. Викладав у Київському міжнародному університеті, Київському національному технічному університеті будівництва та архітектури, де має посаду професора кафедри. У 2001 році Кресін захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук на тему «Політико-правова спадщина української політичної еміграції першої половини XVIII століття». Тому його професійне бачення Конституції Пилипа Орлика в контексті нинішнього часу не тільки зацікавило присутніх читачів Парламентської бібліотеки, а й викликало чимало питань у слухачів з приводу загальноісторичних та сучасних концепцій державотворення.

Анонсуючи тему, організатори заходу показали фрагменти документальної кінострічки «Обличчя української історії», в яких схематично відтворювалися життєві шляхи славетного гетьмана Пилипа Орлика як державотворця.

Історично-документальна картографія гетьмана Орлика перед виступом сучасного дослідника першої доби української еміграції допомогла багатьом присутнім повернутися у першу половину XVIII століття.

Після трагічної для Івана Мазепи поразки під Полтавою все найближче оточення гетьмана опинилося на території Туреччини, у Бендерах. Так розпочалася перша доба української еміграції. Після смерті І. Мазепи серед українських козаків в еміграції розгорілася боротьба за гетьманську булаву, що тривала півроку. 5 квітня 1710 року козацька рада в Бендерах обрала гетьманом Пилипа Орлика та генеральну старшину. 10 травня 1710 року Карл XII підписав формальний диплом, яким затвердив П. Орлика на посаді гетьмана. Невдовзі між українським гетьманом і шведським королем був укладений договір, за яким Україна отримувала протекторат Швеції. Орлик налагодив контакти з кримським ханом, який обіцяв допомогти в боротьбі з Росією. 8 листопада 1710 року Туреччина, підтримуючи П. Орлика, оголосила війну Московській державі.

Під час обрання гетьмана між П. Орликом, старшиною та запорожцями була укладена угода – «Пакти й Конституція прав і вільностей Війська Запорозького» – документ, який пізніше дістав назву Конституція Пилипа Орлика. В цій Конституції був узагальнений увесь попередній досвід існування Української козацької держави та намічені шляхи її подальшого розвитку.

Головною ідеєю документа стала вимога обмежити владу гетьмана й прагнення старшини відігравати головну роль у суспільно-політичному житті України. Конституція України, підготовлена українським гетьманом в еміграції та його найближчим оточенням, мала вступну частину та 16 статей. Текст цього документа був складений латинською й тогочасною книжною українською мовами. У преамбулі Конституції була схематично викладена історія українського народу та Війська Запорозького. Автори документа стверджували, що козаки були засновниками Київської держави. Однак згодом, у боротьбі з Польським королівством, Україна втратила свою незалежність, яку відновила тільки за гетьмана Богдана Хмельницького. Далі було зазначено, що Московське царство, порушивши угоди, намагалося ліквідувати права Війська Запорозького, перетворити козаків на регулярне військо, відібрати в них владу. Перед новообраним гетьманом П. Орликом ставилося завдання вибороти свободу України за підтримки Швеції. В основному тексті документа проголошено принципи побудови Української держави. У 16 статтях Конституції визначено державний статус Гетьманщини, її внутрішній лад та відносини з іншими державами. «Пакти й Конституція» П. Орлика визначали національно-державний суверенітет України. У статтях зазначалося: 1) Україна з обох частин Дніпра має бути звільнена від чужинського

панування; 2) Україна має бути повністю незалежною від Московщини та Польщі; 3) українські кордони – вічні й недоторканні; 4) Україна перебуває під протекторатом Швеції; 5) Україна підтримуватиме союзницькі відносини з Кримським ханством.

У першому параграфі нормативного акта розглядалося питання про віру. Православ'я було проголошене державною релігією. Документ передбачав суверенність української церкви при формальному її підпорядкуванні Константинопольському патріархові. Другий пункт визначав кордони Української держави, що встановлювалися відповідно до умов Зборівського мирного договору 1649 року. Важливими питаннями, висвітленими в Конституції, стали взаємини між владою та народом. Якщо говорити сучасною мовою, в Україні встановлювалася парламентська республіка. Гетьманська влада обмежувалася постійною участю Генеральної ради в державному управлінні. В Україні були визначені головні принципи державного правління. Усі найважливіші державні справи вирішував гетьман разом з генеральною державною радою. Питання загальнодержавного значення мав формулювати й виносити на обговорення в парламент гетьман. Передбачалося тричі на рік: на Різдво, Великдень і на Покрову збирати в гетьманській резиденції Генеральну військову раду. За Конституцією П. Орлика в Україні утворювалися три гілки влади: законодавча (Генеральна рада), виконавча (гетьман і генеральна старшина) та судова (Генеральний суд). Гетьман не мав права одноосібно розпоряджатися державними коштами. Скарбницю очолював генеральний скарбник, який розпоряджався прибутками, узгоджуючи свої дії з гетьманом. Гетьман мав здійснювати нагляд за діяльністю адміністративних органів; затверджувати вибір найвищих урядовців; не допускати зловживань козацької старшини; звільняти від податків і повинностей козацьких сиріт і вдів.

Як зазначив Олексій Кресін, цей документ виріс на українських джерелах і має велике значення для всієї Європи. Конституція Пилипа Орлика, як би зараз не казали, не проголошувала українську незалежність, оскільки на той час незалежність вважалася безбожною думкою та лайливим словом. Конституція Пилипа Орлика проголошувала державність України, була важливою подією в житті тогочасної України. Документ став не лише пам'яткою суспільно-політичної думки, а й перетворився на символ боротьби за створення майбутньої незалежної Української держави.

Олександр БАКУМЕНКО

НОВИНИ

ПЕРША ЛАСТІВКА

Кінець року став знаковим для нашого Національного газетно-журнального видавництва. Щойно вийшла друком перша в історії підприємства в рамках державної програми Державного комітету телебачення і радіомовлення України «Українська книга – 2012» художньо-літературна збірка дитячих віршів «Нічка-Чарівничка». Її автор – відома поетеса Людмила Гнатюк, член Національ-

них спілок письменників і журналістів України, сценарист, громадський діяч. Її перу належать поетичні збірки «Миттєва слабкість», «Незбагненна печаль», «Я перестала розуміти світ...», «В Україну гратися не можна», «Між Альфою–Омегою», «Еолова сюїта», дитячі книжки «Наша лічильничка», «Іжак», «Абетка», «Розфарбуй казково світ», «Загадки пана Портфеля». Багато з творів Людмили Гнатюк покладено на музику. Вона – упорядник літературного альманаху «Вітрила – 2000».

Постійно друкується в періодиці: журнали «Жінка», «Дивослово», «Ранок», «Правозахисник», «Пізнайко», «Старшокласник», газети «Літературна Україна», «Сільські вісті», «Молодь України», «Демократична Україна», «Українське слово», «Література і життя», «Хлібороб» тощо.

Вступне слово до «Нічки-Чарівнички» авторка адресує батькам своїх юних читачів. Бо все, як зазначає поетеса, «починається з родини». «Перші барвисті малюночки, перші почуті віршовані рядки прочиняють дитині дверця у манливі, чаруючий дивосвіт, і здебільш через іграшку та книжку малюк починає пізнавати життя-буття».

Немає жодного сумніву в тому, що народжена перед Новим роком з чудовими малюнками художниці Іоанни Дубровіної-Заболотської «Нічка-Чарівничка» нашої колеги, головного редактора газети «Культура і життя» Людмили Гнатюк, яку ми щиро вітаємо з цієї нагоди, принесе насолоду кожному, хто візьме її до рук.

Наклад розповсюджено по дитячих бібліотеках України.

Колектив Національного газетно-журнального видавництва

Зимовий акорд від Олександра Білаша

У передноворічному випуску «КіЖ» пропонуємо нашим читачам зимовий акорд поетичної музики незабутнього композитора, Героя України, народного артиста СРСР, народного артиста України, лауреата Шевченківської премії Олександра Івановича Білаша.

Впевнені, що й ця грань його невичерпної творчості багатьох приємно здивує і трепетні українські душі відлуняться своїми найкращими барвами.

ІЗ ЦИКЛУ «ЧОТИРИ ПАСТОРАЛИ»

1

Зима – в повітрі ні пилінки.
Земля під білим покривалом спить.
Кружляють балеринами сніжинки,
І хочеться на білім світі жить.
Зима – говорять димарями
Хати сусідські вранці і вночі.
Мороз своїми ятерями
Виловлює жаринки у печі.
Зима – м'який, пухнастий іній
Дерева розмальовує й кущі.
Стовпи між телеграфних ліній,
Гудуть, неначе молоді хрущі.
Зима – від холоду аж зорі

Тремтять на недосяжній висоті.
І в новорічну ніч в святім соборі
Запалюють собі свічки – святі.
Зима – Святвечір і Різдво Христове.
І коляда, і чистий білий сміх.
Кутя на покуті напоготові,
А в ній пшениця, мед, та ще й горіх.
Зима – це дуже, дуже, дуже біло...
Коли в полях, аж синя білизна.
Коли землі відпочиває тіло
І снить врожаєм тепла борозна.

Вже землю пробує на зуб зима –
Морозом і сніжком її займа.
То похрустить тонким льодком в ставу,

То інієм укутає траву.
Як хитрий лис – ховається в лісах,
Гуртує білі хмари в небесах.
І аж тоді, коли гукне земля –
Лягає теплим пухом на поля.

БОЖЕ, ДАЙ НАМ ВЕЛИКІ СՆИГИ

У душі моїй щем.
Січень плаче дощем.
Простудились в дорозі сніги.
І сидять під кущем,
Як під мокрим плащем,
Горобці, й цвірінчать від нудьги.

Сиро й сіро кругом.
Рваний неба огром
Дістає до самої землі.
Не зігрітись вином.
Ходять люди бігом
Збайдужлі, холодні і лі.

Ні морози не йдуть,
Ні сніги не грядуть.
Не тікають слова з-під пера...
І вітри не гудуть, –
Заховались і ждуть,
Чи настане для злету пора.

А в природі обман...
За туманом – туман.
Нудну тужать – гугнявлять дощі.
Хоч бери талісман
І, як древній шаман,

Заклинай, щоб розквітли кущі.
Серед піку зими
Не цвітуть килими
В різнобарвних узорах снігів.
З серця тугу зніми
І проїдься саньми
Перед свічами білих вогнів.

Я душею болю.
Заклинаю, молю.
Боже, дай нам великі сніги.
По весні розтоплю
І водою пошлю
На поля, на ліси, і луги.

Тріщав мороз, і сніг рипів.
Чіплявся за дерева іній.
Проснувся вечір темно-синій
І навмання кудись побрів.

Протерли оченята зорі,
Пустили бісики з-під вій...
І стало весело надворі –
З'явився місяць-чародій.

Хати озвались димарями –
Підігрівали небо й піч.
Світилися села ліхтарями
І кликали до світла ніч.

Хурделить хурделиця,
Заметіль-метелиця.

Заміта околиці край села.
І вже так натужиться,
Що аж вікна мружаться, –
Новорічна віхола, віхола.

Новий рік новесенький
Гномиком малесеньким
Понад лісом з торбою дибудля...
Комусь внесе в хату сміх –
Обдарує щастям всіх,
Знов іде на вулицю і гуля.

Хурделить хурделиця,
Заметіль-метелиця.
Снігом-пухом стелиться на полях.
Б'ється в шибку птахою,
Шапкою-папахою
Моститься і гніздиться на дахах.

Хурделить хурделиця,
Заметіль-метелиця.
Віє снігом-гривою, мчить конем.
В жмурки з вітром грається,
По ярах ховається
І ноцями світиться білим днем.

Хурделить хурделиця,
Заметіль-метелиця.
В серці радість гріється, ожива...
Бо мені вже чується,
Як земля нуртується,
Щоб ударить колосом
У нові жнива.

«Я дякую судьбі за все, що маю»

У Будинку Національної спілки письменників України відбувся авторський вечір Євгена Гуцина.

Я дякую судьбі за все, що маю,
Що справдилось чимало
заповітних мрій.
Було дитям в геологи збираюся,
Але й донині в цій професії я свій.
А ще залюблений у слово мами
І рідну пісню у сокольському садку.
Сповідуюсь в поезії, як в храмі,
Своїй землі, яку люблю зі сповитку.
Я часточка козацької родини,
Що не зганьбилася на теренах сторіч,
Не гондлювала честю України,
Щоб рідний край не заступила темна ніч.
Подяку небу за дітей складаю,
За їхнє сонячне тепло в моїй зимі,
У ньому від негоди воскресаю,
Від спроби вкоротити календар мені.
Та і любов не доля не покрає,
Бо скарб той донечкам у серці прихистив.
Щасливий, що українську душу маю,
Що рими серця до пісень приворожив.

Ось такими рядками геолога за освітою, поета за покликанням я не випадково розпочала статтю. Здається, у цьому вірші автором сказано все і для давніх шанувальників, і для тих, хто тільки знайомиться з його творчістю. А творчість Євгена Гуцина надзвичайно хвилююча, адже вся вона осяяна справжніми почуттями тонкого лірика і щирого патріота.

Народився Євген Михайлович 22 квітня 1948 року в місті Бібрка Львівської області,

Євген Гуцин (праворуч) серед друзів

згодом сім'я переїхала на Полтавщину. Виховувався у родині потомствених козаків, які колись служили в Сокольській козацькій сотні. Закінчив Львівський і Харківський державні університети, де отримав фах геолога.

– Писати пробував ще в 5 класі, – розповідає пан Євген. – Олесь Гончар мав нагоду почути мій перший вірш, після чого сказав моєму вчителю: «Він буде писати». Мабуть, наврочив.

Потім у Львівському університеті написав збірку віршів, яку дав комусь почитати. Ще й досі хтось «читає» (жартує).

Коли лежав у лікарні, мене прийшли провідати дружина із

донецькою Тетянкою. Тані потрібно було на свято 8 Березня вивчити вірш, який мені зовсім не сподобався. Я сказав донечці, що сам напишу – от з того все й почалося.

У творчому доробку Євгена Михайловича – вісім збірок поезій і три збірки пісень.

На його слова композиторами України створено близько чотирьохсот пісень, чимало з них звучать на радіо, виконуються у концертних програмах. У планах – видати дев'яту збірку поезій, записати нові пісні у Рівному, Луцьку, Львові та Києві. Одним словом, – творчий процес стрімко рухається до нових вершин.

– Поезія для мене – стан душі, – ділиться з нами Євген Михайлович. – Вона йде з небес, від Бога. Я – як ретранслятор усього цього.

У моїх поезіях – Україна, її доля, доля народу, близькі люди, кохання, природа, філософські роздуми про щастя.

Буває так, що якась фраза чи кілька ключових слів вірша можуть прийти уві сні чи невідомо звідки з'явитись в абсолютно іншому контексті.

Щасливий, що в мене є родина, багато творчих побратимів, друзів, які мене надихають та підтримують.

Привітати Євгена Гуцина зі вступом у «літературну родину»,

Національну спілку письменників України, прийшли рідні, друзі, колеги.

Окрасою вечора стали чарівні пісні на слова Євгена Гуцина у виконанні Анатолія Кобзаря, Алли Васик, Юрія Васильківського, Алли Загинайко, Віктора Кавуна.

Із теплими словами-вітаннями звернулися до нього заслужений журналіст України Василь Васлашко; член Спілки письменників України Валентина Козак; письменник Володимир Кравчук; генерал-отаман Козацького товариства імені гетьмана Івана Сулими міста Києва Анатолій Соловей; голова Київського міського осередку всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, професор Іван Ющук.

Економіст і політик Володимир Черняк сказав: «Люди не суттєво відрізняються від станню від своєї голови до землі, але суттєво – відстанню від голови до неба. До таких людей належать талановиті поети, серед них і Євген Гуцин. Він справжній поет, справжній майстер слова, справжній українець, справжній патріот. Це поєднання дає нам підстави радіти, що він є у нас, є в Україні.

Тих людей, в яких вірить Бог, набагато менше, ніж тих, хто вірить в Бога. Євген Гуцин – це поет, в якого вірить Бог».

Аліна ОНОПА
Фото автора

6 грудня у Київському міському будинку вчителя шанувальники творчості, друзі та колеги привітали із 75-річним ювілеєм відомого письменника та громадського діяча Петра Осадчука.

Ювілейний вечір відкрив Голова НСПУ Віктор Баранов, який у вітальному слові відзначив своєрідність, багатожанровість і поліфонічність поетичної та публіцистичної творчості Петра Осадчука. Від керівництва Спілки за особисті досягнення у літературній творчості, за вагомий внесок у відродження духовності та культури українського народу Віктор Баранов вручив ювілярові «Почесну відзнаку» НСПУ. Після авторського виконання Петром Осадчуком нових творів слово про ювіляра проголосив Голова Київської організації НСПУ Михайло Сидоржевський, назвавши Осадчука поетом високого громадянського звучання, соціальним поетом і сатириком, складовою непересічного таланту якого є мініатюри та каламбури-експромти. За поданням Київської організації НСПУ Петро Осадчук нагороджений Почесною грамотою Київського міського голови Олександра Попова.

Відповідальний секретар Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка Микола Нестерчук за активну працю на просвітницькій ниві нагородив

Відкрита людська душа

До 75-річчя Петра Осадчука

Ювіляр біля мікрофона

Петра Осадчука медаллю «Будівничий України», а вчений секретар Всеукраїнського товариства «Знання» поет Василь Василяшко нагородив ювіляра Почесною грамотою товариства «Знання» й зачитав від себе вірш-присвяту.

На вечорі Петро Осадчук презентував три нових книжки, підготовлених та видрукованих до свого 75-річчя: книгу літературно-критичної публіцистики «Вище України тільки небо» (видавництво «Дивосвіт»), поетичну книгу «Загострене чуття провини» (видавництво «Світ успіху») та книгу сатири і гумору «Пень-клуб» (видавництво «Сучасний письменник»). Саме з нових книг пролунало чимало віршів не лише у виконанні автора, а й у виконанні заслуженого діяча мистецтв України, актора і письменника Василя Довжика. Цікавою інтерпретацією поетичного слова ювіляра у музичному форматі стали пісні на вірші Петра Осадчука у виконанні відомих композиторів Ігоря Якубовського, Геннадія Волотька

та Миколи Петренка. Кілька пісень у виконанні композиторів на ювілейному вечорі пролунали вперше.

З щирим вітанням звернулися до ювіляра колеги-побратими: Петро Перебийніс, Рауль Чілачава, Олег Черногуз, Григорій Гайовий, Володимир Петрук. Запам'яталося і щире вітальне слово земляків Осадчука – директора видавництва «Світ успіху» Неоніли Струк, редакторів Тетяни Шпичук та Ксенії Присяжнюк, які готували до ювілею нову поетичну збірку автора.

Підсумовуючи понад двогодинне літературно-мистецьке дійство, головуючий на ювілейному вечорі Віктор Баранов закликав присутніх йти до Петра Осадчука, до його прекрасної радіопередачі «Огонь в одязі слова», що існує на каналі «Культура» багато років. Адже – Петро Осадчук – це відкрита душа, відкрита людська система. Це – поет для Вас, – зазначив Голова НСПУ.

Олександр БАКУМЕНКО

Малютам в Новорічне свято

Олександр Олесь
ЯЛИНКА

Раз я взувся в чобітки,
Одягнувся в козушину,
Сам запрягся в саночки
І поїхав по ялинку.

Ледве я зрубати встиг,
Ледве став ялинку брати,
А на мене зайчик – плиз!
Став ялинку віднімати.

Я – сюди, а він – туди...
«Не віддам, – кричить,
– нізащо!

Ти ялинку посади,
А тоді рубай, ледащо!

Не пуцу, і не проси!
І цяцьками можна гратись.
Порубаєте ліси, –
Ніде буде і схватись.
А у лісі скрізь вовки
І ведмеді, і лисиці,
І ворони, і граки,
І розбійниці-синиці».
Страшно стало... «Ой, пусти!
Не держи мене за поли!
Бідний зайчику, прости!
Я не буду більш ніколи!»
Низько-низько я зігнувся
І ще нижче скинув шапку...
Зайчик весело всміхнувся
І подав сиреньку лапку.

Ліна Костенко

ЗАЯЧИЙ КАРНАВАЛ

– Вітре, вітре, ти не виї!
У звіряток – рік Новий.
Зорі світять на ялинці,
Дід Мороз приніс гостинці.
Прометем собі доріжки,
Потанцюємо хоч трішки.
Маски зробим з будяків,
Налякаємо вовків!

Платон Воронько
СНІЖОК

Як на моріжок
Налетів сніжок
І до річки, і до бору
Не видно стежок.

Шапку я схвачу,
З гірки полечу,
Чобітками, підковками
Стежку протопчу.

Як почнеться гра,
Рада дівтора
Зліпить білу сніжну бабу
Посеред двора.

І, немов жива,
Баба снігова
Буде зиму всю стояти,
Наче вартова.

Анатолій Камінчук
ГОДІВНИЧКИ

Я ладнаю годівнички
Для горобчика й синички,
Для малого снігурця
Крихт насиплю і пінонця.
Прилітайте, друзі милі.
Не лякайтесь заметілі!

Максим Рильський
НОВОРІЧНА ЯЛИНКА

Ой, весела в нас зима,
веселішої нема
– грає срібними зірками,
в'ється синіми димками,
снігом землю обійма.
Ой струнка ялинка в нас!
Скільки грає тут при-
крас!
Ми зібралися
юрбою,
разом з піснюю
новою
рік Новий
зустріти час!

Тамара КОЛОМІЄЦЬ
ЯЛИНКА В ДИТСАДКУ

Сьогодні в нас ялинка
В дитячому садку.
Засніжена хатинка
Під нею у кутку.

В хатинці на порозі
Снігурочка сама.
А Дідуся Мороза
На святі ще нема.

І ми, немов сніжинки,
Кружляєм у танку,
Ми пісню круг ялинки
Співаємо дзвінку:

– Мети, мети, метелице,
Лети, лети, сніжок!
Хай Діду пухом стелиться
Дорога в дитсадок.

Лідія Компанієць
ХУРТОВИНА

Сипле снігом хуртовина –
Біло-біло навсбіч...
Дід Мороз несе торбину,
Дід Мороз не спить в цю ніч.
З подарунком в кожну хату
Він ступає на поріг:
«З Новим роком вас, малюта!
Ви побільшали на рік!»

Грицько Бойко

ОЙ ЛЕТАТЬ СНІЖИНКИ

Ой, летять, летять
сніжинки
На будинки, на ялинки,
На дороги, на поля –
Біла-біла вся земля!
Сніг лапятий, сніговій...
Здраслуй, свято –
Рік Новий!

Вийшов Дід Мороз з
хатинки,
Зупинивсь біля
ялинки,

Нас чекає на сніжку
В срібно-білім козушку.

У вогнях ялинка сяє,
А Снігуронька співає:
– Люба зимонько-зима!
Веселиш, як ти, нема!

Іван Франко

РІЗДВО

Ми ялинку прикрашали,
З кухні пахли пироги.
Свічечки на гілкі стали
Аж до зіроньки з фольги!
Сніг пушинками кружляє,
Біле міряє шитво.
Раз на рік таке буває:
Свято! Сніг! Зима! Різдво!

Леонід Глібов

НОВИЙ РІК

Погас учора день,
Заплакав Рік Старенький;
Сьогодні розсвіло –
Сміється Молоденький.

Старенького нам жаль,
А плакати не годиться,
Бо молоденький Рік,
Почне на нас свариться.

Що дав Старенький Рік,
Те бачили і знають,
Що ж Молоденький дасть –
Сьогодні не питають.

І празникує люд,
Вижує раденький:
«Процай, Старенький Рік!
Здоров був, Молоденький!»

з 1 до 13 січня 2013 року

НАЦІОНАЛЬНА ОПЕРА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

www.opera.com.ua

- Вул. Володимирська, 50, тел. 279-11-69 (каса)
 2 (12.00), 12 (19.00) – П. Чайковський «Іоланта»
 2, 3 (19.00) – П. Чайковський «Лускунчик»
 3 (12.00) – Концерт учнів та студентів Української академії танцю
 4 (12.00) – М. Лисенко «Наталка Полтавка»
 4 (19.00) – Дж. Пуччіні «Мадам Баттерфлай» (Чіо-Чіо-сан)
 5 (12.00) – П. Чайковський «Євгеній Онегін»
 5, 13 (19.00) – Ж. Бізе – Р. Шедрін «Кармен-сюїта». М. Римський-Корсаков «Шехеразада»
 6 (12.00) – Дж. Россіні «Севільський цирульник»
 6 (19.00) – Ж. Бізе «Кармен»
 8 – Г. Доніцетті «Любовний напій»
 9 – Дж. Верді «Аїда»
 10 – Х. Левенсхольд «Сильфіда»
 11 – Дж. Пуччіні «Манон Леско»
 Вартість квитків: 20–300 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

www.ft.org.ua

- Пл. Івана Франка, 3, тел. 279-59-21 (каса)
 1 (14.00), 7 (11.00, 14.00), 12 (11.00) – «Попелюшка»
 1 (19.00) – І. Котляревський, М. Лисенко, О. Скрипка «Наталка Полтавка»
 2 – Г. Горін «Кін IV»
 3 (19.00) – Г. Квітка-Основ'яненко «Шельменко-денщик»
 4 – В. Шекспір «Приборкання норвільської»
 5 – Т. Кандала «Сентиментальний круїз»
 7 – І. Малкович «Райське діло»
 8 – Ю. Рибчинський, В. Васалатій «Едіт Піаф. Життя в кредит»
 9, 10 (12.00) – Д. Буковинець «Новорічна Одиссея»
 9 – І. Франко «Перехресні стежки»
 10 – І. Карпенко-Карий «Мартин Боруля»
 11 (14.00), 13 (11.00) – Г. Гладков, В. Ліванов, Ю. Ентін «Бременські музиканти»
 11 (19.00) – О. Заградник «Соло для годинника з передзвоном»
 12 – Е.-Е. Шмітт «Фредерік, або Бульвар злочинів»
 13 (19.00) – Я. Гашек «Швейк»
Камерна сцена імені Сергія Данченка
 4 – Ф. Достоевський «Сон смішної людини»
 5 – І. Франко «Увертюра до побачення»
 11 – «Момент кохання» (за В. Винниченком)
 12 – З. Хшановський, Л. Кадирова «Марія» (Коли розлучаються двоє...)
 13 – «Як тебе не любити, Києве мій!»
 Вартість квитків: 20–250 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР
РОСІЙСЬКОЇ ДРАМИ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

www.rusdram.com.ua

- Вул. Б. Хмельницького, 5, тел. 234-42-23 (каса)
 1 – Р. Куні «Занадто одружений таксист»
 2, 13 (12.00) – Р. Куні «Занадто щасливий батько»
 2 (19.00) – Ж. Ф. Реньяр «Шаленство кохання»
прем'єра
 3 (12.00), 7 (13.00) – К. Драгунська «Догори дригом!!!»
 3 (19.00) – Р. Шерідан «Школа скандалу»
 4 – «Цинічна комедія» (за В. Шекспіром)
 5 (12.00) – М. Гоголь «Ревізор»
 5 (19.00) – «Сто п'ята сторінка про кохання»
 6 (12.00) – О. Островський «Тепленьке місце»
 6 (19.00) – А. Касона «Дерева помирають стоячи»
 7 (19.00) – Н. Птушкіна «Різдвяні мрії»
 8 – Ж. Б. Мольєр «Уявно хворий» **прем'єра**
 10 (19.00) – М. Камолетті «Сімейна вечеря»
 11 – М. Булгаков (за М. Сервантесом) «Дон Кіхот. 1938 рік»
 12 – А. Чехов «Вишневі сад»
 13 (19.00) – Д. Патрик «Дивна місіс Севідж»
Нова сцена
 4 (20.00) – Н. Лабют «Жирна свиня»
 6 (18.00) – В. Мухарьямов «Останнє кохання»
 7 (18.00) – Н. Птушкіна «Пізанська вежа»
 8 (20.00) – Е. Мазія «Ігри на задньому дворі»
 11 (20.00) – О. Мардань «Жінки. Фрагмент. Скандал без антракту» **прем'єра**

- 12 (12.00) – «1001 пристрасть, або Дрібниці життя» (за А. Чеховим)
Сцена «Під дахом»
 5 – «Олександр Вертинський. Бал Господній...»
 6 – «Edith Piaf: життя в рожевому світлі»
 7 – Й.-В. Гете «Страждання юного Вертера» **прем'єра**
 12 – Л. Хюбнер «Справа честі»
 13 – І. Бауершима «JULIA@ROMEO.com» («Norway, Today»)
 Початок вистав о 20.00
 Вартість квитків: 10–200 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ДРАМИ
І КОМЕДІЇ НА ЛІВОМУ БЕРЕЗІ ДНІПРА

www.drama-comedy.kiev.ua

- Просп. Броварський, 25, тел. 517-89-80 (каса)
Основна сцена
 2 (12.00) – Г.-Х. Андерсен «Ах, мій милий Августин»
 2 (19.00) – Х. Бергер «Брешемо чисту правду»
 3 (12.00) – М. Твен «Том Соїєр»
 3 (19.00) – І. Нюбрюв «Повернення блудного батька»
 4 (12.00) – У. Хуб «Пасажир у валізі»
 4 (19.00) – Р. Баєр «Чотири причини вийти заміж»
 5, 6 (12.00) – «Попелюшка» **прем'єра**
 5 (19.00) – М. Фрейн «Глядачі на виставу не допускаються!»
 9 – Л. Піранделло «Куди подме вітер...»
 10 – Г. Бюхнер «Карнавал плоті» **прем'єра**
 11 – Ф. Достоевський «Оліскін. Фома!» **прем'єра**
 12 – Е. Ростан «Сірано де Бержерак»
 13 – А. Герні «Сільвія»
 Вартість квитків: 40–120 грн.

Мала сцена

- 5 (15.00) – А. Крим «Дзвінок з минулого»
 6 (15.00) – Й. Бар-Йосеф «Море... Ніч... Свічки...»
 12 (15.00) – А. Чехов «Три сестри»
 13 (15.00) – В. Сігарев, Л. Проталін «Мене немає...» (Пізно лякати...)
 Вартість квитків: 80–100 грн.

Вільна сцена

- www.vilnascena.kiev.ua
 Вул. О. Гончара, 71, тел. 486-80-40
 4 (20.00) – Б.-М. Кольєс «Роберто Зукко»
 5 (19.00), 11 (20.00) – Я. Пулинович «Наталчина мрія» **прем'єра**
 12 (19.00) – «Там бути тут» (за Д. Хармсом)
 13 (19.00) – «Щуролов» (за О. Грінном)
 Вартість квитків: 40 грн.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРЕТИ

www.operetta.com.ua

- Вул. Велика Васильківська, 53/3, тел. 287-26-30
 2, 5, 10 (11.00, 14.00), 13 (12.00) – В. Бистряков «Острів скарбів» **прем'єра**
 3, 6 (11.00, 14.00) – Г. Гладков «Пригоди Бременських музикантів»
 3 (19.00) – Й. Штраус «Летюча миша»
 4, 11 (11.00, 14.00) – С. Бедусенко «Лампа Аладдіна»
 4 (19.00) – І. Кальман «Сільва»
 9 (11.00, 14.00) – В. Домшинський «Чіполліно»
 9 (19.00) – І. Кальман «Фіалка Монмартру»
 10 (19.00) – І. Поклад «Таке єврейське щастя»
 11 (19.00) – В. Ільїн, В. Лукашов «За двома зайцями» **прем'єра**
 12 (12.00) – В. Домшинський «Білосніжка та семеро гномів»
 12 (19.00) – Welcome to Ukraine, або Подорож у кохання
 13 (19.00) – О. Рябов «Сорочинський ярмарок»
 Вартість квитків: 20–150 грн.
Театр у фойє
 2 – Ж. Оффенбах «Ключ на бруківці, або Пригоди весільної ночі»
 5 – Ж. Оффенбах «Звана вечеря з італійцями»

АКАДЕМІЧНИЙ МОЛОДИЙ ТЕАТР

www.molody.kiev.ua

- Вул. Прорізна, 17, тел. 278-73-92 (каса)
 2 (12.00, 15.00), 13 (12.00) – Б. Стельмах «Примхливе кохання Дроздоборода»
 3 (15.00), 4, 5 (12.00), 6 (12.00, 15.00) – В. Глейзер «Сім бажань Зербіно»

- 4 – Дж. Патрик «Моя дорога Памела»
 5 – А. Крим «Квартет для двох»
 9 – П. Гладилін «Афінські вечори»
 10 – Г. Квітка-Основ'яненко «Сватання на Гончарівці»
 11 – Р. де Вос «Поки мама не прийшла»
 12 (12.00) – Л. Розумовська «Русалонька»
 12 (19.00) – І. Коваль «Маринований аристократ»
 13 (19.00) – Ж. Ануй «Голубка»
Камерна сцена
 2 – М. Шизгал «Любофф!»
 3 – О. Островський «Право на любов»
 5 – Яр. Стельмах «Синій автомобіль»
 11 – К. Малініна (за Г. Маркесом) «Очі блакитного собаки» **прем'єра**
 Вартість квитків: 30–90 грн.

КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ
ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

www.musictheatre.kiev.ua

- Вул. Межигірська, 2, тел. 425-31-16
 2 (12.00, 15.00), 4, 8 (12.00) – С. Баневич «Дванадцять місяців»
 3, 5 (12.00, 15.00) – П. Чайковський «Лускунчик»
 6, 10 (12.00) – С. Баневич «Історія Кая та Герди, або Снігова королева»
 9 (12.00) – П. Чайковський «Спляча красуня»
 11 (12.00) – Б. Павловський «Білосніжка та семеро гномів»
 12 (12.00) – О. Білаш «Пригоди Буратіно»
 13 (12.00) – Ю. Шевченко «Бармалей та Айболить»
 Вартість квитків: 20–150 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР
ЮНОГО ГЛЯДАЧА НА ЛИПКАХ

www.tuz.kiev.ua

- Вул. Липська, 15/17, тел. 253-62-19
 2–6 (11.00, 14.30), 7 (14.30) – С. Маршак «Дванадцять місяців»
 8–13 (11.00, 14.00) А. Ліндгрєн «Чарівна Пеппі»
 Вартість квитків: 30–50 грн.

КИЇВСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК

www.akadempuppet.kiev.ua

- Вул. М. Грушевського, 1а, тел. 278-58-08
 1–13 – Новорічні вистави за участі Діда Мороза, Снігуроньки та казкових героїв
 1 (15.00) – Г. Усач, С. Єфремов «Троє поросят»
 6 (15.00, 17.30), 7 (17.30), 11 (10.00, 12.30, 15.00, 17.30) – М. Петренко «Про Курочку Рябу і Сонечко Золоте»
 8 (15.00) – Я. Мірсаков, М. Туровер «Про сміливе Поросятко»
 9 (10.00, 15.00, 17.30), 10, 12, 13 (10.00, 12.30, 15.00, 17.30) – М. Петренко «Пригода Дідуся Мороза»

КИЇВСЬКИЙ МУНІЦИПАЛЬНИЙ
АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ЛЯЛЬОК

www.puppet-theater.kiev.ua

- Вул. Мירוнопільська, 1, тел. 513-15-00
 2–13 – Новорічні вистави за участі Діда Мороза, Снігуроньки та казкових героїв
 2, 8 – В. Гайдай «Новорічні пригоди»
 3, 9 – І. та Я. Златопольські «Чарівна хлопавка»
 4, 11 – С. Ковальов «Чарівна скрипка»
 5, 12 – Н. Ланге (за Г.-Х. Андерсеном) «Снігова королева»
 6, 10 – С. Єфремов «Снігурчин концерт»
 7 (13.00) – Б. Бойко «Різдвяна коліскова»
 13 – М. Шуринова «Морозко»
 Початок вистав об 11.00 та 13.00
 Вартість квитків: 30 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР «КОЛЕСО»

www.koleso.teatr.kiev.ua

- Андріївський узвіз, 8, тел. 425-04-22
 7 – Н. Жилінська, І. Кліщевська «Вечорниці»
 8, 9 (19.00), 13 (15.00) – «У Києві на Подолі, або «Где ви сохніте белью?» (за П. Беранже)
 10 – «Любити, палати і бути таким, як раніше...» (за П. Беранже)
 11, 12 – Й. Нестрой «Колішні справи»
 13 – Ж. Ануй «Генерали у спідницях»

Камінна зала

- 12 – А. Шніцлер «Фатальний флірт, або Забавки»
 13 – К. Людвіг «Примадонни»
 Вартість квитків: 40–120 грн.

АКАДЕМІЧНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР НА ПОДОЛІ

www.theatreonpodol.com

- Андріївський узвіз, 206, тел. 425-54-89
Театральна вітальня
 3 – О. Петров «Ніч для двох»
 4 – М. Камолетті «La bonne Anna, або Як зберегти сім'ю»
 5, 11 – А. Крим «Львовушка»
 6 – Фантазія-шансон «Люксембурзький сад»
 10 – М. Лоранс «Моє століття»
 12, 13 – О. Гремін «Очі дня» **прем'єра**
 Вартість квитків: 50–70 грн.

КИЇВСЬКА АКАДЕМІЧНА МАЙСТЕРНЯ
ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА «СУЗІР'Я»

www.suzirja.org.ua

- Вул. Ярославів Вал, 146, тел. 272-41-88
 3 – Б. Окуджава «У Барабанному провулку»
 4 – П. Шеффер «Леттіс та Лавідж»
 5, 9 – І. Афанасьєв «Самотня леді»
 10 – Дж. Маррелл «Сміх лангустів»
 11 – Є. Чуприна «Цветаєва ± Пастернак»
 12 – Й. Бродський, О. Вертинський, О. Галич та інші «Нізівдіки з любов'ю» **прем'єра**
 13 – Л. Хохлов «Довершений Чарлі»
 Вартість квитків: 50–150 грн.

НАЦІОНАЛЬНИЙ БУДИНОК
ОРГАННОЇ ТА КАМЕРНОЇ МУЗИКИ

www.organhall.kiev.ua

- Вул. Велика Васильківська, 77, тел. 528-31-86
 2 – І. Іщак (контртенор), М. Сидоренко (орган)
 3 – Камерний ансамбль «Київ», з. а. М. Солов'яненко (сопрано), С. Котко (колоратурний бас), А. Дубій (баян), Т. Войтех (ф-но), В. Балаховська (орган)
 5 – І. Харченко (орган)
 7 – Квартет ім. М. Лисенка, з. а. М. Ліпінська (меццо-сопрано), К. Баженова (ф-но), Г. Бубнова (орган)
 8 – Л. Назаренко (сопрано), М. Сидоренко (орган)
 9 – Т. Рой (флейта), Г. Бубнова (орган)
 10 – Н. а. І. Кучер (віолончель), Т. Войтех (ф-но), І. Харченко (орган)
 11 – З. а. М. Солов'яненко (сопрано), С. Котко (колоратурний бас), Т. Войтех (ф-но), В. Балаховська (орган)
 12 – Ансамбль класичної музики імені Б. Лятошинського

НАЦІОНАЛЬНА ФІЛАРМОНІЯ УКРАЇНИ

www.filarmonia.com.ua

- Володимирський узвіз, 2, тел. 278-16-97 (каса)
 3 – Квартет гітаристів «Київ», Р. Смоляр (бас)
 4 – Національна заслужена капела бандуристів ім. Г. Майбороди, з. а. В. Матюшенко (сопрано)
 5 – Авторський концерт композитора, виконавиці Н. Лагодюк (ф-но)
 6 (15.00) – IX щорічний фестиваль «Різдво в Києві». Дитячий хор, симфонічний оркестр «Академія», К. Фортунато (диригент) США
 7 (15.00) – Різдвяний концерт
 8 – Ансамбль старовинної музики «Хорєя козацька»
 9 – Абонемент № 7. «Мистецтво фортепіанної гри». В. Гладков (ф-но)
 10 – Академічний симфонічний оркестр НФУ, Т. Калініна (сопрано), Г. Сетьян (баритон)
 11 – З. а. Є. Ліпінюк (сопрано), А. Остапенко (гітара), В. Кнорозок (ф-но)
 12 – Фольклорний ансамбль «Божичі», Школа традиційного народного танцю, дитячий фольклорний ансамбль «Райгородок»
 13 – Концерт «Нині в нас Різдво»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦИРК УКРАЇНИ

www.circus.kiev.ua

- Пл. Перемоги, 2, тел. 486-39-27 (каса)
 Новорічна вистава «Дід Мороз у Диканьці»

Примітка.

У репертуарі можливі зміни
Підготувала Алла ЯКОВЕНКО

Олександра ТЕЛІЖЕНКО

Основи національної культури

(Продовження. Поч. у № 43, 2012)

«ПІДЗЕМНИЙ ЕРМІТАЖ»

Революційним відкриттям в українській культурі можна правомірно вважати розшифрування письмен Кам'яної Могили – найдавнішого у світі літописного архіву. Вона є винятковою за формою, змістом і функцією пам'яткою культури наших предків.

Відстань від Мізина до Трипілля, бо саме його донедавна українська та міжнародна наукова думка вважали первеном № 1 праукраїнської культури, – у кілометрах невелика, близько 200 км. А ось у часі дуже тривала. Мізинська культура існувала 15 тис. р. до н. е. Початок трипільської культури – 5,5 тис. р. до н. е. Але де саме і як жив оцей люд непосидючий у Придніпров'ї та Приазов'ї дев'ять з половиною тисяч років? Може, десь мандрував? Якщо так, то розминувся б у часі з дітьми та онуками своїми, розгубив би пісні свої по світу. А в нашій пам'яті збереглися пісні з часів допотопних, з часів полювання на мамонтів. Зв'язком між цими віхами історії виступає унікальний феномен української і водночас світової культури – Кам'яна Могила.

Саме до 10-літнього ювілею Незалежності України наш народ дістав величний подарунок. Сучасний геній – шумеролог Анатолій Кифішин розшифрував, прочитав дошумерську пам'ятку українського мезоліту – Кам'яну Могили, яка розташована біля села Терпіння Мелітопольського району Запорізької області у заплаві ріки Молочної. Це біля самого Азовського моря. Інша, первісна

назва її, за визначенням А. Кифішина – Шу-Нун, що в перекладі означає «Закон Володарки (світу)». Там від початку перебували найавторитетніші жерці – правителі Північно-Західного Причорномор'я.

Як природне утворення «Кам'яна Могила» пережила кілька мільйонів років. Сотні і тисячі років природна споруда висотою 15 метрів, довжиною 300 метрів та шириною 200 метрів, що в плані має форму лежачого звіра, зберігала свої таємниці аж до Незалежності України. Ніби знала і вірила, що прийде час, і прийдуть люди, які зможуть відстояти і захистити свідчення про нашу причетність до появи цивілізації. Ці записи наші пращури лишили на 40 панно та 136 кам'яних табличках. У 65 гротах та печерах на стінах і стелях – письмо, стародавні петрогліфи. Започаткована як літопис (за А. Кифішином), близько 11502 р. до н. е., а її «пам'ять» сягає 19–17 тис. р. до н. е.

У Кам'яній Могили знайдено кілька тисяч рідкісних наскальних зображень. Дуже реалістичні рисунки дають уявлення про господарювання первісних людей Приазов'я, про їхню духовну культуру. На стелях гротів нашаровуються рисунки різних історичних епох: палеолітичної, епіпалеолітичної (мезоліт), перотонеолітичної, неолітичної, епох міді-бронзи. В окремому гроті, названому «Гротом амазонки», представлені сарматські тамгові знаки. Завершується цей парад епохою раннього заліза у вже нашому середньовіччі. Неймовірно, але хронологія наскальних зображень Кам'яної Могили охоплює величезний період – від XVI–XIII тис. до н. е. до середніх віків нового літочислення.

Серед розмаїття рисунків, розміщених на тлі раніше виконаних лінійних геометричних композицій, добре простежуються зображення людини, диких і домашніх тварин тощо. Їх переважно наносили поверху нижнього шару зображення на пісковик не фарбами, як, скажімо, в Америці, Франції, Північній Африці чи Гекамських горах на Кавказі, а протирали шматком твердого каменя, утворюючи заглиблення, які лише подекуди потім покривали червоними чи чорними мінеральними фарбами. Проте в одній із пізніх печер були виявлені живописні

рисунки, виконані оранжевими (вохра) та червоними фарбами.

Дивовижно, але з усього вищесказаного випливає, що Кам'яна Могила являє собою не лише найдревніше письмо, не лише літопис-архів різних історичних епох, а ще й «історію мистецтва», у якій простежуються різні зображальні стилі, що належать до різних епох:

- геометрично-орнаментальний;
- символічно-графічний, зооморфний та антропоморфний;
- реалістично-живописний.

Як могло таке статися? Існує безліч легенд і версій походження Кам'яної Могили.

ІСТОРІЯ ПАМ'ЯТКИ

Учені пояснюють, що там, де зараз гуляє вітер по рівнинах Приазовських степів, шуміло хвилями колись Сарматське море. За мільйони років піщана мілина в ньому перетворилася на острів уже в Понтійському морі, після зникнення якого утворилася пустеля, а острів під впливом різних геологічних та мінералогічних процесів перетворився на пісковиковий скальний моноліт по руслу річки Молочної. Танення льодовика спричинило бурхливий водоверт по правому березі цієї річки, велика вода вимивала цілі амфітеатри в скалі. Коли річка змінила своє русло, кам'яне плато опинилося на її березі, на поверхні долини. Під впливом води і вітру первісний щит пісковика розколовся, утворивши з уламків своєрідну кам'яну гору з гротами і печерами. Однак це не було хаотичне нагромадження плит, а правильно розвалений кам'яний панцир, печери і гроти якого виявилися дуже зручними для культових потреб стародавніх людей (див. Кольорова вкладка стор. II).

Кам'яна Могила

(Далі буде)

(Продовження. Поч. у № 14–16, 2011)

КЛИЧНИЙ ВІДМІНОК

Розгортаю збірку «Найкращі пісні України» і тішуся: як же ласкаво, ніжно вмють наші люди через спів звертатися до всього живого, до явищ природи, до предметів, які персоніфікуються. Засвідчують це вже назви народних перлин: «Ой дівчино, шумить гай», «Гей, чого, хлопці, славні молодці?», «Ой гиля-гиля, гусоньки, на став», «Ой, зійди, зійди, ясен місяцю», «Плавай, плавай, лебедонько», «Ой вербо, вербо», «Ох і не стелися, хрещатий барвінку»...

І український фольклор, і літературна класика оддаден пильно дотримуватися кличного відмінка, або, як його ще називають мовознавці, вокативу. Протягом століть витворено великий арсенал мовних засобів для звертань, здатних задовольнити найвибагливіші смаки. При іменникові у формі кличного відмінка ставили прикметники, займенники, вигуки, непоширені й поширені прикладки. Згадаймо Шевченкові рядки:

Прилітай же, мій соколе,
Мій голубе сизий!
О думи мої! О славо злая!

На горіхи від Рогози

А ти, моя Україно,
безталанна вдово,
Я до тебе літатиму
з хмари на розмову.
Петрусь! Друже мій єдиний!
Моє ти серце!

Кличний відмінок посилює стилістичні функції звертань, надає їм української національної специфіки та колоритності. Може, це найбільше стривожило більшовицьких ідеологічних наглядців, і з граматики, виданих у радянські часи, «крамольний» відмінок викинули, дозволяли при звертанні замість нього вживати іменники у формі відмінка називного. І цілком справедливо дорікав Максим Рильський: «Сахаються у нас також і кличного відмінка, що становить одну з особливостей української мови... Мені, приміром, просто таки прикро читати, коли люди пишуть у звертанні «дорогий наш учитель», бо все моє українське єство тягнеться сказати «дорогий наш учителю».

Отже, система відмінків української та російської мов стала однаковою. Бо в

російській, як відомо, кличного відмінка немає (винятки – *Господи, Боже, Отче наш*). Але борці за культуру рідної мови обстоювали законні права цієї повноцінної граматичної категорії – засобу живого спілкування, і у виданнях років незалежності її знову бачимо на своєму місці. Однак у самому спілкуванні часто чуємо: «Микола, здрастуй!», «Василь, підтримай», «Світлана, підійди», «Олег, напиши», замість *Миколо, Василю, Світлано, Олегу* (а не *Олеге*). Нехтувати кличним відмінком – невібажливо, без поваги ставитися до свого й чужого мовлення.

Не менш важливо правильно утворювати форми цього відмінка. Його мають усі іменники першої, другої та третьої відмін в однині. У множині кличний відмінок дорівнює називному. Рідше утворюється він від іменників третьої відмінни, бо це здебільшого назви предметів, понять, до яких ніхто не звертається, хоч і тут існує ця форма (переважно в поезії) із закінченням **-е**: *вісте, змінносте, ноче, смерте*.

Давні люди боготворили гори. У багатьох народів існував «культ гори», де, вірилося, перебували боги. Зародившись у глибокій давнині, цей культ був успадкований різними цивілізаціями: Вавилон, Персія, Урарту, Греція. Саме давньогрецька гора Олімп, на якій збирався увесь Пантеон античних богів, є тому класичним прикладом. Та й у Давньому Києві капище, де поклонялися слов'яно-язичницьким богам Перуну, Хорсу та Мокоші, – також було на горі над Дніпром. Очевидно, саме ця священність і забезпечила Кам'яній Могилі збереження впродовж багатьох тисячоліть. Більше того, розвиток, постійне поповнення «архіву». Тож не дивно, що до неї вже прижилося назва «Кам'яна бібліотека» або «Підземний Ермітаж».

Є в Кам'яній Могилі і свідчення присутності ранніх християн – символи і монограми Христа на кам'яних брилах спалюженого Гроту Чаклуна, якраз поверх первісного зображення мамонта і чаклуна. В образі чаклуна перші християни вбачали ворожу силу, яку потрібно було знищити. Відтоді життя Кам'яної Могили почало тихо згасати.

Новітні згадки про цю дивовижну пам'ятку з'являються 1778 року. Вони пов'язані з російським полководцем О. Суворовим, розміщенням біля Кам'яної Могили його поштових полків. Далі вона стала «Камінь – Юю – Таш» – місцем збору татарських орд. Як бачимо, священне призначення гори кардинально змінилося. І близько 1822 року вона була вже напівпохована під товщею пісків, занедбана і забута.

А тепер конкретніше. У кличному відмінку однини іменників першої відмінни треба вживати закінчення **-о** (тверда група): *дружино, перемого, сестро*; **-е** (м'яка та мішана групи): *воле, земле, Катре*; **-є** (іменники м'якої групи після голосного та апострофа): *Маріє, мріє, надіє, редакціє, сім'є*, а також *Ілле*; **-ю** (деякі пестливі іменники цієї ж групи): *бабусю, доню, матусю, тітусю*.

Іменники другої відмінни утворюють кличний відмінок за допомогою закінчень **-у, -ю, -є**. На **-у** закінчуються іменники твердої групи (зокрема з суфіксами **-ик, -ок, -к**), власні імена з основою на **г, х, к** і деякі іменники мішаної групи з основою на шиплячий (крім **ж**): *батьку, синку, критику, супутнику, Людвігу, читачу, товаришу*; також *діду, тату* й подібне. Закінчення **-ю** мають іменники м'якої групи: *Андрію, Василю, Віталію, Грицю, Юрію, краю, Ігорю, розмаю, ясеню, бійцю, знавцю, царю, кобзарю*. Утворення типу *Андріє, Юріє, Ігорє*, наголошує відомий мовознавець Олександр Пономарів, суперечать цьому правилу, тому вони помилкові.

(Далі буде)

ВІД ДІДІВ-ПРАДІДІВ

«Пустіть до хати! Будемо засівати, колядувати, щедрувати, з Новим роком вас вітати!» А ще, доки є трохи часу до свят, пригадаємо деякі відомі і забуті традиції, та обряди цієї особливого, казкової, ніби родом із далекого дитинства, пори. А бабуся та дідусева хата, заметена снігом, нехай звеселиться та чекає на гостей!

28 грудня – якщо ніч місячна – зима буде холодною, а літо жарким; якщо ніч темна – зима буде теплою, літо пасмурним.

29 грудня – Томи, Агея. «Добре говорив старий Тома, що в грудні краще всього сидіти вдома». У перервах між біганиною по базарах та магазинах відволічіться та поспостерігайте за погодою. Якщо, скажімо, цього дня сильний мороз – стояти йому аж до Різдва. А якщо наступного дня з'явиться іній – Різдво буде теплим.

30 грудня – Даниїла. «Зимове тепло – на літній холод».

31 грудня – колиш цього дня зазвичай різали порося, прибирали хату. Виметене сміття не виносили, а кидали у піч. Цей вогонь не затухав аж до Різдва.

1 січня – Новолітвання. Якщо цього дня ваша кішка згортається клубочком та гріється біля тепла – то добра прикмета для вашої родини на весь наступний рік. Нехай же буде затишно у вашому домі і домашнім улюбленцям, і дітям, і старим, і малим, і в свята, і в будні весь прийдешній рік.

2 січня – Гната. Поспішаючи зранку до праці, обійдіть довкола свого дому – так цього дня робили наші пращури,

застерігаючи та оберігаючи свою оселю від негараздів. Сучасні будинки не порівняти з колишніми невеличкими хатами. Та все ж не полінуйтеся, обійдіть. Принаймні, буде веселий настрій.

3 січня – Петро-напівкорм. Перевіряли їстівні запаси для худоби: якщо корму залишилося половина – ставали ошадливішими, якщо більше – частували худобу щедріше. «Немає кращого місяця, ніж січень, тільки б не холодив».

4 січня – Анастасії, Насті. Люди намагалися нарубати дрова для печі, нарізати січки, намолоти пшениці для худоби. Адже настає пора свят та святкування! На буденну роботу шкода витратити час, хіба що доглянути господарство. А тому й казали: «До Насті точи снасті, а після Насті поховай в одвірок снасті», бо «Скоро Настя на помості запросе три празники в гості».

5 січня – пекли обрядове печиво: корівок, овечок, кіз, птахів. Цим господарі проганяли нечисту силу і оберігали свою худобу.

6 січня – Свят-вечір, Багатий вечір, Вілія, Коляда. Кутя, узвар, борщ, риба, гриби, пироги з квасолею та капустою, картопля – обов'язкові обрядові страви цього великого вечора. А ще споконвічна традиція – бути на Різдво вдома, серед рідних та близьких людей. Існує безліч регіональних особливостей Різдвяної обрядовості. Та повсюди людей цього вечора об'єднує радість очікування свята, появи першої зорі та великого чуда – народження Сина Божого.

7 січня – Різдво. Коляда та колядники. До речі, колядницькі гурти можна

Пустіть до хати! Будемо з Новим роком вітати!

зустріти і сьогодні, і не лише в селах, а і великих містах. Хто постував – починає вживати скоромину. А ще на Різдво, як і колись, ходять в гості: діти – до батьків, куми – до кумів, онуки – до бабусь та дідусів. Головне, щоб цього дня нікому не було самотньо. Завітавши на гостини, першим до хати нехай заходить чоловік, а ще краще хлопчик – це традиція «першого пролазника». І впускайте в свої домівки колядників. Нехай разом із їхніми віншуваннями заходять до вашої хати любов та добро.

8 січня – Богородиця. Це свято для жінок таке ж велике, як і Різдво. Це – свято Матері Божої. Починали колядувати вже і жіночі ватаги. Ще цей день має назву «Бабині каші»: провідували жінок, які допомагали під час пологів – «бав-бранок», «повитух». «Молодиці їли гостріше, а бранці залишалось смачніше».

9 січня – Прийшов Степан – на ньому червоної журан. Так мовили, якщо цей день був морозним. Ось цікавий обряд, який проводили молоді дівчата саме на Степана. Вони збиралися у хліві, під сідалом для курей, «змивали-скидали» з себе нудьгу, виливали у чашу цю, так звану «пагубну воду», вихлюпували її, а разом з нею і всі свої печалі.

10 січня – день сім'янина. Та й коли ще святкувати цей день, як не в Різдвяно-новорічні свята: час сімейного

затишку, щедрої гостини та веселої родини.

ПРАВОСЛАВНИЙ КАЛЕНДАР

28 грудня – Священномученика Єлевферія, Стефана Сузького. День янгола: Трифон, Степан, Павло, Василь.

29 грудня – Святого Пророка Агея. День янгола: Феофанія, Олександр, Макар, Софія.

30 грудня – Святого Пророка Даниїла, Святих Ананії, Азарії, Михаїла. День янгола: Данило, Ананій, Петро.

31 грудня – Святих мучеників Севастіана та Зої. День янгола: Клавдій, Зоя, Михайло.

1 січня – Святого Мученика Боніфатія, Преподобного Іллі Муромця Печерського. День янгола: Тимофій, Григорій, Ілля.

2 січня – Священномученика Ігнатія Богоносця. Преподобного Ігнатія, архимандрита Печерського. День янгола: Данило, Гнат.

3 січня – Священномучениці Юліанії, Преподобного святого отця Петра, митрополита Київського і всієї Руси. День янгола: Прокіп, Петро, Уляна, Леонтій, Сергій.

4 січня – Святої Великомучениці Анастасії Узорішительниці. День янгола: Анастасія, Богдана.

5 січня – Святих десяти Мучеників на Криті. День янгола: Павло, Наум, Феоктист, Василь, Феодул.

6 січня – Надвечір'я Різдва. Преподобних Мучениць Євгенії та Клавдії. День янгола: Клавдія, Євгенія, Іакінф, Прот.

7 січня – Різдво Христове.

8 січня – Собор Пресвятої Богородиці. День янгола: Костянтин, Юхим, Никодим, Еварест, Євфимій.

9 січня – Святого апостола, Первомученика архидиякона Стефана. День янгола: Йосип, Давид, Яків, Федір.

10 січня – Святих двадцяти тисяч Мучеників Никомидійських. День янгола: Дорофій, Агафія, Петро.

Підготувала Тетяна ШНУРЕНКО

Державний комітет зв'язку та інформатизації України		НА газету		60969							
				(індекс видання)							
Абонемент											
КУЛЬТУРА І ЖИТТЯ											
(найменування видання)											
Кількість комплектів											
вартість передплати											
на 2013 рік по місяцях:											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Куди											
(поштовий індекс)											
(адреса)											
обл.				р-н							
вул.				б.	кор.	кв.					
кому											
прізвище ініціали											
ДОСТАВЧОКА КАРТКА											
ПВ		місце		літер.							
				60969							
				(індекс видання)							
КУЛЬТУРА І ЖИТТЯ											
(найменування видання)											
Кількість комплектів											
вартість передплати											
на 2013 рік по місяцях:											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
поштовий індекс											
код											
вулиця											
буд.				корп.		кв.					
прізвище ініціали											

ІНФОРМАЦІЯ СЛУЖБИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

Шановні наші Читачі і Передплатники!
Наші видання виходять регулярно і запланованими тиражами

У продаж журналі «Театрально-концертний Київ» (січень) «Українська культура» № 11-12, «Пам'ятки України» № 12, «Музика» № 6 і «Український театр» № 6.

Наші видання можна придбати в кіосках «Преса» міста Києва, книжкових магазинах Києва, Львова, Харкова, Одеси, Чернівців, поштових відділеннях Київської області та обласних центрів. Також усі наші видання можна придбати в редакції.

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТИТИ НАШІ ВИДАННЯ МОЖНА З БУДЬ-ЯКОГО МІСЯЦЯ

Передплатити та придбати окремі примірники видань в електронній версії ви можете за адресою: <http://presspoint.ua>. Така послуга можлива в будь-якій країні світу.

Наші телефони: (044) 498-23-64, моб. (067) 394-97-21, 386-56-63.

Наступний номер газети вийде 11 січня 2013 року

Газета «Культура і життя»
№ 52 (4520), 28 грудня 2012 рік

Засновники: Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети «Культура і життя»

Видавець: ДП «Національне газетно-журнальне видавництво»

Адреса видавництва: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1; тел. +38 (044) 498-23-65

Генеральний директор Олеся БІЛАШ

Головний редактор Людмила ГНАТЮК

Адреса редакції: 03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1; тел. +38 (044) 498-23-65

nvu.kultura@gmail.com

Виходить із 7 жовтня 1923 року. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації – КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Друкарня: ТОВ «Видавничо-поліграфічна компанія «Експрес-Поліграф», вул. Фрунзе, 47-б, корп. 2, Київ, 04080; тел. +38 (044) 417-25-93

Розповсюдження, передплата, реклама: тел. +38 (044) 498-23-64, +38 (050) 310-56-63

Портал <http://uaculture.com>

Передплатний індекс в Каталозі видань України 60969

Склад Видавничої ради

Олеся Білаш – генеральний директор видавництва; **Віктор Вечерський** – заступник директора Департаменту культурної спадщини та культурних цінностей; **Максим Бударін** – заступник директора Департаменту у справах релігій та національностей; **Олена Воронько** – начальник відділу театрального мистецтва Управління мистецтв Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтва та освіти; **Ольга Дарибогова** – начальник управління міжнародного співробітництва; **Оксана Іонова** – заступник начальника управління стратегічного планування

культурного розвитку та регіональної політики у сфері культури Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтва та освіти – начальник відділу аналізу та прогнозування соціокультурного розвитку регіонів; **Євгенія Крутоголов** – начальник відділу монументального, образотворчого та народного мистецтва; **Іван Мечков** – заступник начальника управління мистецтв Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтва та освіти; **Лариса Нікіфоренко** – начальник відділу аналізу та прогнозування діяльності бібліотек Управління стратегічного планування культурного розвитку та регіональної політики у сфері культури, мистецтва та освіти; **Лариса Петасюк** – начальник управління правового забезпечення; **Олена Чередніченко** – завідувач сектору інформаційно-аналітичної роботи та зв'язків з громадськістю відділу забезпечення роботи міністра; **Людмила Чумакова** – заступник начальника управління справами – начальника відділу взаємодіями з

Верховною Радою; **Михайло Швед** – заступник директора Департаменту формування державної політики у сфері культури, мистецтва та освіти – начальник управління мистецтв; **Віктор Пасак** – заступник генерального директора видавництва; **Оксана Гайдук** – головний редактор журналу «Українська культура»; **Людмила Гнатюк** – головний редактор газети «Культура і життя»; **Ольга Голинська** – головний редактор журналу «Музика»; **Наталія Потушняк** – головний редактор журналу «Театрально-концертний Київ»; **Надія Соколенко** – головний редактор журналу «Український театр».

Дизайн та верстка **Сергія Задворного**
Редакція залишає за собою право на редагування отриманих матеріалів без узгодження з автором. Думки авторів публікацій можуть не збігатися з позицією редакції.
Передрук і відтворення текстових та ілюстраційних матеріалів журналу тільки з письмового дозволу видавця.
© «Культура і життя»

Наклад 3000

Ціна договірна